

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ
НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА У 2019. ГОДИНИ**

Сарајево, април 2020. године

САДРЖАЈ

1.	НАДЛЕЖНОСТИ КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА.....	1
2.	СПРОВЕДЕНЕ АКТИВНОСТИ	1
2.1.	Разматрање одлука	2
2.1.1.	Доношење одлука о проглашењу добара националним спомеником....	2
2.1.2.	Доношење одлука којима се утврђује да предложена добра не испуњавају критеријуме за проглашење националним спомеником.....	3
2.1.3.	Доношење одлука којима се раније донесене одлуке мијењају, допуњавају, исправљају или укидају	3
2.2.	Принципи и смјернице за очување националних споменика.....	3
2.3.	Рјешавање петиција.....	4
2.4.	Продужење режима заштите.....	4
2.5.	Упис забиљежбе о националном споменику у земљишне књиге	4
2.6.	Имплементација одлука Комисије – обиљежавање националних споменика	4
2.7.	Давање стручног мишљења на пројекте рехабилитације националних споменика	5
2.8.	Листа угрожених споменика	5
3.	ПРОЈЕКТИ КОМИСИЈЕ	5
4.	КАНДИДАТУРА НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА ЗА УПИС НА ЛИСТУ СВЈЕТСКЕ БАШТИНЕ (УНЕСКО).....	5
4.1.	Имплементација Плана управљања за некрополе са стећцима уписане на Листу свјетске баштине УНЕСКО-а	6
5.	САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА И ТИЈЕЛИМА НАДЛЕЖНИМ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ АНЕКСА 8.....	6
5.1.	Састанци са надлежним институцијама и појединцима.....	7
5.2.	Учествовање представника Комисије на конференцијама, скуповима и семинарима	7
5.3.	Учествовање представника Комисије у раду међународних тијела.....	7
6.	ЈАВНОСТ РАДА.....	7
6.1.	Сарадња са медијима.....	7
6.2.	Библиотека и документациони центар	9
7.	ОРГАНИЗАЦИЈА КОМИСИЈЕ	9
7.1.	Састав Комисије.....	9
7.2.	Састанци колегијума чланова Комисије и сједнице Комисије	9
7.3.	Секретаријат Комисије.....	10
7.4.	Интерни акти Комисије	10
7.5.	Стручно усавршавање запослених.....	12
8.	ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА КОМИСИЈЕ.....	12
9.	ЗАКЉУЧЦИ	13

На основу члана 46. став (2) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), Комисија за очување националних споменика на састанку одржаном 29.04.2020. године, усвојила је

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА У 2019. ГОДИНИ

Одлуком Предсједништва БиХ, број 01-50-1-227-37/16 од 28. 01. 2016. године, именовани су нови чланови Комисије: проф. др. Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

На основу члана 5. став 4. Одлуке Предсједништва Босне и Херцеговине о Комисији за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", бр. 1/02, 10/02, 42/16 и 50/17), сва три члана Комисије засновала су радни однос у Комисији, почев од 1. јула 2017. године.

1. НАДЛЕЖНОСТИ КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА

Комисија за очување националних споменика (у даљем тексту: Комисија) је институција Босне и Херцеговине успостављена на основу Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и Одлуке о Комисији за очување националних споменика коју је донијело Предсједништво Босне и Херцеговине на 119. сједници, одржаној 21.12.2001. године, а којом су, у складу са одредбама Анекса 8., утврђени основни принципи и циљеви дјеловања Комисије, те њени примарни задаци и овлашћења као институције Босне и Херцеговине. Одлука је објављена у "Службеном гласнику БиХ", бр. 1/02, 10/02, 42/16 и 50/17.

На основу овлашћења из Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини Комисија доноси одлуке о проглашењу покретних и непокретних добара националним спомеником, примјењујући документ "Принципи и смјернице за очување националних споменика", број 01.2-7.4-36/28-6 од 14.06.2018. године и Правилник о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика, број 11-02.14-40/19-13 од 29.11.2019. године ("Службени гласник БиХ" број 82/19).

На основу Правилника о активностима везаним за међународну сарадњу ("Службени гласник БиХ", број 29/02), који је донијело Предсједништво БиХ, Комисија даје иницијативу за покретање поступка за закључивање међународних уговора, припрема приједлоге уговора, учествује у претходним преговорима ради закључивања међународних уговора на експертском нивоу, извршава међународне уговоре, те обавља друге послове међународне сарадње у области заштите националних споменика.

2. СПРОВЕДЕНЕ АКТИВНОСТИ

На основу овлашћења из Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, Комисија разматра и доноси одлуке о проглашењу покретних и непокретних добара националним спомеником, примјењујући

Правилник о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика (“Службени гласник БиХ” број 82/19).

За добра која не испуњавају прописане критеријуме за проглашење добара националним спомеником, Комисија доноси одлуку којом се утврђује да предложено добро не испуњава те критеријуме (тзв. “негативне одлуке”).

Одредбом члана 40. Пословника о раду Комисије за очување националних споменика (“Службени гласник БиХ”, број 47/16) утврђени су случајеви у којима Комисија може одлучити о измјени или допуни раније донесене одлуке о проглашењу добра националним спомеником. Измјене и допуне одлуке у прописаним случајевима доносе се на начин и према поступку прописаним за доношење одлуке о проглашењу добра националним спомеником.

Комисија по службеној дужности (без посебног захтјева), доноси одлуке о проглашењу националним спомеником за свако појединачно добро уписано на Привремену листу националних споменика Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ” број 33/02). На Привременој листи, коју је успоставила Комисија за очување националних споменика у сазиву из периода 1995–2001. године, уписано је 776 споменика.

Поступак за проглашење добра националним спомеником покреће се на основу петиције – приједлога за утврђивање добра националним спомеником Босне и Херцеговине. Петиције за утврђивање добра националним спомеником подносе се Комисији у складу са чланом V Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у БиХ. Комисија је утврдила јединствену форму петиције према врсти добра. Петицију може поднијети било које правно или физичко лице у Босни и Херцеговини¹.

2.1. Разматрање одлука

У 2019. години Комисија је разматрала укупно **94 приједлога одлука. Годишњим планом за 2019. годину било је предвиђено разматрање одлука у којима се третира најмање 60 објеката или предмета (покретна баштина)**, али је одређеним прерасподјелама унутар Секретаријата и новом методологијом припрема овај број повећан.

2.1.1. Доношење одлука о проглашењу добара националним спомеником

Током 2019. године Комисија је прогласила националним споменицима **24 добра** (9 градитељских цјелина, 5 археолошких подручја, 1 историјско градско подручје, 4 грађевине, 2 споменика, 1 гробљанска цјелина и 2 покретна добра).

Комисија је до 31.12.2019. године укупно примила петиције за 1958 добара.

У периоду 2002–2019. године Комисија је донијела укупно:

- 1.257 одлука, од тога 891 позитивних (33 покретна и 858 непокретних добара) и 227 негативних одлука. Од укупног броја проглашених националних споменика, 631 споменик налази се на територији Федерације БиХ, 249 споменика на територији Републике Српске и 11 споменика у Брчко Дистрикту БиХ. Од укупног броја негативних одлука, 187 одлука је за добра која се налазе на подручју ФБиХ, 38 на подручју РС, а 2 на подручју Брчко Дистрикта.
- Коначне одлуке о проглашењу националним споменицима за укупно 365 добара са Привремене листе (11 споменика у 2019. години). Од укупног броја проглашених добара са Привремене листе (365), 260 добара се налази на подручју ФБиХ, 101 на подручју РС, а 4 на подручју Брчко Дистрикта.
- 555 одлука о проглашењу националним споменицима за добра за које су поднесене петиције националним споменицима Босне и Херцеговине (13 одлука у 2019. години).
- 139 одлука о измјенама и допунама одлука о проглашењу добара националним споменицима (39 одлука у 2019. години).

Почев од 22. сједнице одржане 31.07.2018. године, на којој је усвојен Правилник о критеријумима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика (“Службени гласник БиХ”, број 47/18), национални споменици се дијеле по њиховом значају, те сходно томе сврставају у сљедеће категорије:

- I. Национални споменици од универзалног значаја у Босни и Херцеговини
- II. Национални споменици од изузетног значаја за Босну и Херцеговину
- III. Национални споменици од великог значаја за Босну и Херцеговину
- IV. Национални споменици од значаја за Босну и Херцеговину.

Закључно са 31.12.2019. године Комисија је утврдила категорију за 86 споменика (39 одлука о проглашењу и 47 измјена ранијих одлука)

Прилог 1: *Одлуке о проглашењу добара националним споменицима, донесене у 2019. години*

2.1.2. Доношење одлука којима се утврђује да предложена добра не испуњавају критеријуме за проглашење националним спомеником

У 2019. години Комисија је донијела укупно **26 одлука** којима се одбија петиција/приједлог за проглашење добара националним споменицима Босне и Херцеговине.

Прилог 2: *Одлуке којима се утврђује да добро не испуњава критеријуме за проглашење националним спомеником, донесене у 2019. години*

2.1.3. Доношење одлука којима се раније донесене одлуке мијењају, допуњавају, исправљају или укидају

У 2019. години Комисија је донијело укупно **39 одлука** о измјенама и допунама раније донесених одлука о проглашењу добара националним споменицима БиХ. Разлози доношења одлука о измјенама и допунама су у највећем броју случајева: евидентирање измјена стања на терену кроз прилагођавање мјера заштите; уношење података из земљишних књига према новом премјеру; те усаглашавање мјера заштите са међународним стандардима заштите насљеђа (првенствено УНЕСКО-вим)

Прилог 3: *Одлуке о измјенама, допунама, исправкама или укидању одлука Комисије, донесене у 2019. години.*

2.2. Принципи и смјернице за очување националних споменика

Комисија је у току 2019. године наставила са допуном и усклађивањем документа “Принципи и смјернице за очување националних споменика” са међународним конвенцијама. Овај документ презентује:

- предмет правне заштите националних споменика
- типологију вриједности националних споменика
- генерални методолошки приступ утврђивања мјера за заштиту и очување националних споменика
- став спрам посебних категорија националних споменика (мјеста и остаци, рушевни објекти)
- поступак за проглашење добра националним спомеником, који спроводи Комисија (у циљу осигурања комплетније и квалитетније заштите споменика и њиховог адекватног коришћења и интеграције у развојне планове).

Смјернице су усклађене са правним оквиром БиХ, препорукама међународних конвенција и повеља, позитивних искустава других земаља, као и признатим научним изворима, у циљу детаљнијег уређивања начина вршења овласти Комисије утврђених Анексом 8, те засноване на постојећим знањима, искуствима и праксама из области заштите и очувања код нас и у другим земљама, као и на петнаестогодишњем искуству рада и дјеловања саме Комисије.

Комисија кроз овај документ презентује приступ дефинисања одређеног добра националним спомеником те даје смјернице за дефинисање, валоризацију и очување националних споменика, с тим да су и приступ и смјернице примјениви на комплетно наслеђе Босне и Херцеговине.

2.3. Рјешавање петиција

Током 2019. године Комисији је упућено 10 петиција, те 2.120 осталих дописа, захтјева и поднесака (укупно 2.130 аката) који су рјешавани у складу са овлашћењима Комисије утврђеним законом и општим актима Комисије.

Током 2019. године Комисија је прогласила националним споменицима Босне и Херцеговине укупно 13 добара за које су поднесене петиције.

Прилог 4: *Листа петиција / приједлога за проглашење добара националним споменицима, примљених у 2019. години*

2.4. Продужење режима заштите

У складу са чланом 36. став (3) Пословника о раду Комисије, Комисија је на сједницама одржаним у 2019. години донијела **6 одлука** о продужењу режима заштите из члана V став 3. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, за укупно **48 добара**. Одлуке су објављене у "Службеном гласнику БиХ". Режим заштите продужен је до доношења коначне одлуке Комисије за очување националних споменика о проглашењу предложених добара националним спомеником.

Прилог 5: *Списак добара којима је у 2019. години продужен режим заштите до доношења коначне одлуке Комисије*

2.5. Упис забиљежбе о националном споменику у земљишне књиге

Након ступања на снагу одлука о проглашењу националних споменика, односно након њиховог објављивања у "Службеном гласнику БиХ", Комисија упућује захтјев надлежним земљишнокњижним канцеларијама за упис забиљежбе о непокретним националним споменицима у земљишне књиге. У 2019. године упућено је 18² захтјева за упис у земљишне књиге. Закључно са 31.12.2019. године, у земљишне књиге уписана је забиљежба о проглашењу за 14 споменика, за 1 споменик је достављено рјешење којим се одбија захтјев јер у одлуци нема података о локацији споменика по старом премјеру, а за 3 споменика је затражена уплата накнаде за издавање рјешења.

2.6. Имплементација одлука Комисије – обиљежавање националних споменика

У 2019. години Комисији су достављени захтјеви за техничку припрему шест информационих табли.

² Од укупно 24 проглашена добра, за 6 није упућен захтјев јер одлуке нису објављене у „Сл. гласнику БиХ“ (3), или се ради о покретним добрима која се не уписују у земљишне књиге (2), или у одлуци нема података по старом премјеру (1)

Прилог 6: *Активности на обиљежавању националних споменика у 2019. години*

2.7. Давање стручног мишљења на пројекте рехабилитације националних споменика

У 2019. години Комисија је, на захтјев институција са свих нивоа власти, дала 43 стручна мишљења на пројектну документацију за извођење радова на националним споменицима.

Прилог 7: *Преглед стручних мишљења датих на пројекте рехабилитације националних споменика у 2019. години*

2.8. Листа угрожених споменика

Комисија је 2003. године успоставила Листу угрожених националних споменика за које је неопходно спровести хитне мјере заштите да би се спријечило њихово потпуно уништење, а у циљу усмјеравања пажње свих одговорних ентитетских и државних тијела управе, али и могућих донатора и инвеститора на оне случајеве националних споменика којима пријети нестанак уколико одмах не буду подузете неопходне активности за њихово спашавање.

У периоду 2002–2019. године на Листу је уврштено укупно 113 угрожених споменика, а скинуто је 28 споменика, због престанка стања угрожености.

На дан 31.12.2019. године на Листи се налази **85 угрожених споменика**. У 2019. години Комисија је на Листу угрожених споменика уврстила 4 споменика, а са Листе је скинут 1 споменик, због престанка стања угрожености

Прилог 8: *Листа угрожених споменика*

3. ПРОЈЕКТИ КОМИСИЈЕ

Одлучено је да Комисија у будућности неће преузимати улогу носиоца пројеката.

У 2019. години су настављени радови на пројектима који су започети раније, односно за које су раније одобрена средства:

- **Земаљски музеј у Сарајеву** – Пројекат “Превентивна конзервација збирки – Фаза 2”; донатор: Специјални фонд америчког амбасадора у БиХ за заштиту културног наслеђа; период реализације: 01.08.2019.– 31.12.2021.; вриједност уговора 425.000,00 \$;
- “Превентивна конзервација збирки у Земаљском музеју БиХ у Сарајеву”;
- Пројекат успостављања европске мреже о културном наслеђу (*EUROPEAN HERITAGE NETWORK – HEREIN*) (донатор: Савјет Европе; период реализације: од 1999. године без ограничења).

Прилог 9: *Извјештаји о пројектима које имплементира Комисија*

4. КАНДИДАТУРА НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА ЗА УПИС НА ЛИСТУ СВЈЕТСКЕ БАШТИНЕ (УНЕСКО)

На Тентативној листи свјетског наслеђа УНЕСКО-а <https://whc.unesco.org/en/tentativelists/> уписани су Историјско градско подручје Јајце и Историјски урбани пејзаж Сарајево

У току 2019. године обављане су активности на изради одлуке за Историјски урбани пејзаж Сарајево (66 измјена и допуна одлука, израда 1

одлуке са Привремене листе, те 3 нове одлуке са Листе петиција), као и рад на валоризацији простора и дефинисању просторних цјелина те граница пејзажа и његовог заштитног појаса.

Такође су започети радови у поступку измјене и допуне за историјско градско подручје Јајца.

4.1. Имплементација Плана управљања за некрополе са стећцима уписане на Листу свјетске баштине УНЕСКО-а

На основу овлашћења из Одлуке Савјета министара БиХ о именовању чланова координационог одбора за имплементацију Плана управљања за некрополе са стећцима, представници Комисије, Мирела Мулалић Хандан и Мирзах Фочо, учествовали су у раду Координационог одбора за Босну и Херцеговину и Међудржавног координационог одбора за стећке, а Тарик Јазвин у раду Координационог одбора ФБиХ.

VI састанак Међудржавног координационог одбора за имплементацију Плана управљања за некрополе са стећцима уписане на УНЕСКО Листу свјетске баштине одржан је 10.10.2019. године у Загребу.

Прилог 10: Записник са VI састанка Међудржавног координационог одбора за имплементацију Плана управљања за некрополе са стећцима уписане на УНЕСКО Листу свјетске баштине

5. САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА И ТИЈЕЛИМА НАДЛЕЖНИМ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ АНЕКСА 8.

Током 2019. године Комисија је, у складу са својим овлашћењима, наставила, а са неким и унаприједила раније успостављену сарадњу са надлежним институцијама и тијелима Босне и Херцеговине, ентитета, Дистрикта Брчко, градова, кантона и општина о питањима значајним за рад Комисије, а у складу са Законом о спровођењу одлука Комисије за заштиту националних споменика успостављене према Анексу 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, којим је, између осталог, прописана обавезна сарадња тијела и институција на свим нивоима власти са Комисијом.

На основу позива Генералног секретаријата Предсједништва БиХ и Службе за заједничке послове институција БиХ, представници Комисије учествовали су у активностима на конзерваторско-рестаураторским радовима на објекту Предсједништва БиХ – радови на санацији крова, радови на инсталацији унутрашњих и вањских камера и радови на промјени намјене просторије у сврху успостављања сигурносног подручја II степена, као и на активностима око прегледа пројектне документације за зграду Конака у Сарајеву, која је у власништву Предсједништва БиХ.

5.1. Састанци са надлежним институцијама и појединцима

Током 2019. године реализовани су бројни састанци Комисије са представницима надлежних тијела на свим нивоима државне власти, представницима институција надлежних за заштиту културног наслеђа Босне и Херцеговине, представницима вјерских заједница, међународних организација и других институција и појединаца с циљем успостављања или унапређења сарадње Комисије са наведеним субјектима у поступку доношења и имплементације одлука Комисије, осигурања средстава за спровођење мјера заштите националних споменика у ентитетским буџетима и средстава за рад

Комисије, те рјешавања проблема који су успоравали и отежавали имплементацију Анекса 8. и Закона о спровођењу одлука Комисије за очување националних споменика.

Прилог 11: Преглед састанака представника Комисије са надлежним институцијама и појединцима у 2019. години

5.2. Учествовање представника Комисије на конференцијама, скуповима и семинарима

Током 2019. године представници Комисије учествовали су на 13 конференција, скупова и семинара на којима су презентовали бројне теме везане за проблеме и методе заштите културно-историјског наслеђа. Велики број презентација је у форми рада објављен у научно стручним часописима и зборницима радова.

Прилог 12: Преглед учествовања представника Комисије на конференцијама, скуповима и семинарима у 2019. години

5.3. Учествовање представника Комисије у раду међународних тијела

Током 2019. године, у складу са својим овлашћењима, Комисија је заступала интересе Босне и Херцеговине у међународним тијелима на следећи начин:

- Проф. др. Амир Пашић представља Босну и Херцеговину у Комитету за свјетску баштину УНЕСКО, учествује на годишњим скупштинама и активно доприноси унапређењу процедура номинације добара за Листу свјетске баштине на свјетском нивоу.
- Мирзах Фочо и Мирела Мулалић Хандан чланови су Међудржавног координационог одбора за имплементацију Плана управљања за некрополе са стећцима.
- Тарик Јазвин је укључен у Координациони одбор ФБиХ за имплементацију Плана управљања за некрополе са стећцима, и као национални координатор за БиХ у Европској мрежи о културном наслеђу (*EUROPEAN HERITAGE NETWORK – HEREIN*).

Прилог 13: Преглед учествовања представника Комисије у раду међународних тијела у 2019. години

6. ЈАВНОСТ РАДА

6.1. Сарадња с медијима

У складу са годишњим Планом рада и пословања, Комисија информисе јавност о свом раду, донесеним одлукама, закључцима и ставовима, те другим активностима користећи разне комуникацијске канале (индиректни, директни и путем медија) и алате (као нпр. организација медијских и других промотивних догађаја, *web*-страница, промотивни материјали итд.).

Комисија предузима активности у вези са промовисањем националних споменика на *news* порталима који су изразили интерес за таквим видом сарадње. У ту сврху достављају се текстови и фотографије националних споменика. Током 2019. године настављена је сарадња са два *news* портала (један из ФБиХ и један из РС) гдје су достављени тражени текстови са фотографијама (17 текстова са фотографијама је достављено).

Поред тога, Комисија запрама упите од медија који се односе на дјелокруг рада (одлуке о проглашењу добара националним споменицима, о

тренутном стању националних споменика, мјере њихове заштите и очувања, те информације у вези с експлоатирањем неког добра (законске одредбе и сл.). Током 2019. године Комисија је службено запримила 32 упита различитих медија у БиХ на која је одговорено у писаној форми. Припремљено је и дистрибуирано 22 саопштења за јавност.

Web-страница Комисије за очување националних споменика – www.kons.gov.ba

Web-страница служи за презентацију активности Комисије те нуди и информације и садржаје о сваком појединачном националном споменику кроз доступну апликацију/софтвер, укључујући фотодокументацију. Осим тога, редовно ажурирање странице омогућава дијелење садржаја путем профила на друштвеним мрежама (*Facebook* профил). На тај начин генеришу се нове посјете web-страници и постиже већи досег информација до циљних група. Овдје је као индикатор постављен број посјета страници, као и број преузетих одлука о проглашењу добара националним споменицима. Поред тога доступна је анкета о задовољству корисника web-странице у циљу прикупљања корисних приједлога за побољшање садржаја. Комисија има и свој канал на *You Tube* који омогућава постављање видеосадржаја, и службену *Facebook* страницу.

У протеклој години на web-страницу редовно су постављане вијести, те уноси/измјене као што су: сједнице, дневни ред, пројекти, извјештаји, планови, измјене на структури *site*-а, измјене постојећег садржаја, те интензиван рад на апликацији (одлуке, измјене и допуне одлука, зоне заштите и сл.). На апликацији су урађене измјене и побољшања у перформансама те су имплементирана побољшања која је додатно убрзавају. Поред тога, урађено је рјешење везано за преузимање информација приликом скидања одлука са апликације, те настављено одржавање *You Tube* канала са додавањем нових видеа.

Краћи статистички преглед предузетих активности у циљу побољшања web-странице

У периоду од 01.01. до 31.12.2019. године, урађена је анализа броја посјета web-страници. Укупан број корисника који су посјетили web-страницу је 3.550. У овом периоду је било више нових корисника, дакле посјетилаца који нису раније били на web-страници. У протеклој години бројач преузимања докумената/одлука регистровао је 1.575 преузимања са апликације.

Промотивне активности (догађаји, кампање, прес-конференције и сл.)

- У извјештајном периоду реализовани су сљедећи промотивни догађаји:
- Библиотечко-документациони центар (БДЦ) Комисије за очување националних споменика је и ове године учествовао на обиљежавању Међународног дана књиге и ауторских права. У вези с тим, БДЦ Комисије је 23. априла 2019., организовао пројекцију филма „Стећци“ намијењену ученицима основних школа VI и VII разреда. Филм говори о номинацији стећака на Листу свјетске баштине, а снимљен је у сарадњи са БХРТ-ом и дио је Номинационог фајла уписа стећака на УНЕСКО-ову Листу свјетске баштине. Филмска пројекција се одржала у три основне школе у Сарајеву: Грбавица I, Владислав Скарић и Сафет- бег Башагић.

- Комисија је у сарадњи са Земаљским музејом и Амбасадом САД-а у БиХ, 12. јуна 2019. године, организовала презентацију резултата пројекта “Превентивна конзервација збирки Земаљског музеја БиХ”.
- Комисија је у сарадњи са Земаљским музејом и Амбасадом САД-а у БиХ, 10. децембра 2019. године, учествовала у организацији прес конференције у вези са најавом II фазе пројекта “Превентивна конзервација збирки Земаљског музеја БиХ”.

Сарадња са НВО сектором

Током 2019. године, настављена је сарадња са НВО ЦОР из Бихаћа, који су уз помоћ Комисије реализовали израду и постављање инфо-плоча националних споменика са подручја Унско-санског кантона.

Поступање у складу са Законом о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини

Током 2019. године запримљено је три захтјева на основу Закона о слободном приступу информацијама БиХ. Сви захтјеви су обрађени у законски прописаном року.

6.2. Библиотека и документациони центар

Прилог 14: Извјештај о раду библиотеке и документационог центра у 2019. години

7. ОРГАНИЗАЦИЈА КОМИСИЈЕ

7.1. Састав Комисије

На основу члана II став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у БиХ и члана 5. Одлуке о Комисији за очување националних споменика (“Службени гласник БиХ”, бр. 1/02, 10/02, 42/16 и 50/17), Предсједништво Босне и Херцеговине донијело је, на 19. сједници одржаној 28. јануара 2016. године, Одлуку о именовању чланова Комисије: проф. др. Амира Пашића, Горана Милојевића и Радоја Видовића. Одлука је објављена у “Службеном гласнику БиХ”, број 10/16.

Предсједништво БиХ донијело је, на 25. сједници одржаној 25. марта 2016. године, Одлуку о разрешењу међународних чланова Комисије: проф. др. Зеупер Аhunбау и проф. др. Martin Cherry. На истој сједници Предсједништво је донијело Одлуку о допуни Одлуке о Комисији за очување националних споменика (“Службени гласник БиХ”, број 42/16), којом је у члану 7. утврђено да Комисија усваја опште акте са три гласа – консензусом домаћих чланова.

На основу члана 5. став 4. Одлуке Предсједништва Босне и Херцеговине о Комисији за очување националних споменика, сва три члана Комисије засновала су радни однос у Комисији, почев од 1. јула 2017. године.

7.2. Састанци колегијума чланова Комисије и сједнице Комисије

Чланови Комисије сваких 7 дана одржавају састанке колегијума ради разматрања и усаглашавања радних материјала за сједнице, као и разматрања и усаглашавања осталих захтјева и представки.

У 2019. години одржано је осам (8) сједница Комисије, и то:

- 26. сједница, одржана 28. јануара 2019. године (предсједавајући проф. др. Амир Пашић, са мандатом од 23.08.2018. до 23.06.2019. године³);
- 27. сједница, одржана 27. фебруара 2019. године (предсједавајући проф. др. Амир Пашић);
- 28. сједница, одржана 17. априла 2019. године (предсједавајући проф. др. Амир Пашић);
- 29. сједница, одржана 16. маја 2019. године (предсједавајући проф. др. Амир Пашић);
- 30. сједница, одржана 26. јуна 2019. године (предсједавајући проф. др. Амир Пашић);
- 31. сједница, одржана 6. новембра 2019. године (предсједавајући Горан Милојевић, са мандатом од 27.06.2019⁴. до 26.04.2020. године);
- 32. сједница, одржана 10. октобра 2019. године (предсједавајући Горан Милојевић);
- 33. сједница, одржана 17. децембра 2019. године (предсједавајући Горан Милојевић).

Комисија је уважила приједлог представника међународне заједнице (Високи представник у БиХ, Специјални представник ЕУ, амбасадор Аустрије, Француске, Италије, Турске, СР Њемачке, Велике Британије и САД-а) и од 17. сједнице наведеним представницима шаље редовна обавјештења о одржавању сједнице.

7.3. Секретаријат Комисије

Стручне и административне послове за Комисију обавља Секретаријат, који сачињава стручно и компетентно особље и то за: градитељско наслеђе, археолошко наслеђе, покретно наслеђе, правне послове (правна заштита националних споменика и општи послови), финансијске послове, библиотечке послове, послове односа са јавношћу и техничку координацију.

Извршни функционер организује и руководи радом Секретаријата.

Према важећем Правилнику о унутрашњој организацији Комисије, који је ступио на снагу 01.02.2017. године, након добијања сагласности Предсједништва Босне и Херцеговине, за извршавање послова и задатака из надлежности Комисије утврђено је 21 радно мјесто (36 извршилаца), од чега су 3 радна мјеста именованих лица (7 извршилаца), 2 руководећа радна мјеста (2 извршиоца), 11 службеничких радних мјеста (21 извршилац) и 5 запосленичких радних мјеста (6 извршилаца).

Извршни функционер, савјетници чланова Комисије, државни службеници и запосленици Комисије обавезно заснивају радни однос у Комисији, а чланови Комисије могу засновати радни однос на властити захтјев, у складу са чланом 5. став 4. Одлуке Предсједништва БиХ о Комисији за очување националних споменика.

7.4. Интерни акти Комисије

³ Према члану 8. став (3) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика, домаћи чланови Комисије смјењују се на функцији предсједавајућег сваких десет мјесеци. На првом радном састанку одржаном 23.02.2016. године, чланови Комисије су договорили да први предсједавајући буде Амир Пашић, а наредни Горан Милојевић (у складу са редослиједом наведеним у Одлуци Предсједништва БиХ о именовању чланова Комисије).

⁴ Према договору чланова Комисије, Горан Милојевић је преузео функцију предсједавајућег након 30. сједнице Комисије, односно дана 27.06.19. Договор је озваничен записником са 30. сједнице.

У 2019. години донесени су слjedeћи интерни акти:

1. Стратешки план развоја Комисије за очување националних споменика за период 2020-2024. године, број 13-7.4-39/19-6 од 17.04.2019. године;
2. Средњорочни план рада Комисије за очување националних споменика за период 2020-2022. године, број 13-7.4-39/19-7 од 17.04.2019. године;
3. Правилник о критеријумима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика, број 11-02.14-40/19-13 од 29.11.2019. године;
4. Правилник о односима с јавношћу и интерној комуникацији у Комисији за очување националних споменика, број 10-2.14-40/19-1 од 28.01.2019. године;
5. Одлука о усвајању пословних процеса и активности, број 04.1-2.14-40/19-5 од 17.05.2019. године;
6. Одлука о усвајању дијаграма и образаца пословних процеса, број 13-2.14-40/19-9 од 15.10.2019. године;
7. Одлука о процедурама у пословању путем електронске благајне, број 04.1-2.14-40/19-6 од 17.05.2019. године;
8. Одлука о утврђивању минимума процеса рада за вријеме трајања штрајка у Комисији за очување националних споменика („Службени гласник БиХ“ број 54/19);
9. Стратегија управљања ризицима у Комисији за очување националних споменика, број 13-7.4-39/19-23 од 14.11.2019. године;
10. Правилник о коришћењу информационог система у Комисији за очување националних споменика, број 13-2.14-40/19-12 од 14.11.2019. године;
11. Извјештај о раду Комисије за очување националних споменика у 2018. години, број 13-2.14-40/19-2 од 27.02.2019. године;
12. План рада Комисије за очување националних споменика за 2019. годину, број 03-7.4-39/19-3 од 27.02.2019. године;
13. План припреме одлука за 2019. годину, број 03-7.4-39/19-4 од 27.02.2019. године;
14. План рада Комисије за очување националних споменика за 2020. годину, број 13-07.4-39/19-13 од 31.07.2019. године;
15. Правилник о финансијском управљању и контроли у Комисији за очување националних споменика, број 03-2.14-40/19-3 од 27.02.2019. и бр. 13-2.14-40/19-10 од 05.11.2019. године;
16. План борбе против корупције за 2019. годину, број 11-50.1-29/19-19 од 16.05.2019. године;
17. Овлашћење за чување кључева металног сефа, број 04.1-7.2-28/19-38 од 19.08.2019. године
18. План потреба Комисије за очување националних споменика за хоризонталним обукама у 2020. години, број 04.1-34.5-72/19 од 30.10.2019. године
19. Измјене Правилника о радном времену, одморима и одсуствима у Комисији за очување националних споменика, број 04.1-2.14-40/19-10 од 30.10.2019. године;
20. Измјене Правилника о коришћењу службених возила у Комисији за очување националних споменика, број 04.1-2.14-40/19-8 од 18.09.2019. године;

21. Измјене Одлуке о начину и поступку остваривања права запослених у Комисији за очување националних споменика на накнаду за службено путовање број 04.1-16.3-24/19-94 од 18.09.2019. године;
22. Измјене Правилника о коришћењу средстава за репрезентацију у Комисији за очување националних споменика, број 04.1-2.14-40/19-7 од 18.09.2019. године.

7.5. Стручно усавршавање запослених

Запослени у Комисији укључени су у програм обуке државних службеника коју организује Агенција за државну службу Босне и Херцеговине у склопу Пројекта изградње капацитета државних службеника на нивоу БиХ. Запослени у Комисији су током 2018. године били укључени и у друге облике стручног усавршавања.

У складу са Одлуком Савјета министара БиХ о начину спровођења обуке државних службеника у институцијама БиХ ("Службени лист БиХ", 15/17), Комисија је донијела План потреба Комисије за очување националних споменика за хоризонталним обукама (обуке које организује Агенција за државну службу БиХ) у 2019. години.

Став Комисије је да ће се стручно усавршавање запослених у иностранству одобравати само у изузетним случајевима, када је то од значаја за рад Комисије и када одсуство запосленог који се обучава не нарушава извршавање плана рада Комисије.

Прилог 15: Стручно усавршавање запослених у 2019. години

8. ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА КОМИСИЈЕ

Комисији за очување националних споменика за 2019. годину одобрен је буџет у износу од 1.439.000,00 КМ, од тога 1.419.000,00 КМ за текуће издатке и 20.000,00 КМ за капиталне издатке.

У 2019. години средства буџета релизована су на основу одлука о привременом финансирању (од I до IV квартала) Министарства финансија и трезора користећи 1/4 одобреног буџета за 2018. годину. Све активности Комисије одвијале су се несметано.

У децембру мјесецу Министарству финансија и трезора достављен је захтјев за реструктуисање расхода у оквиру одобреног буџета у износу од 27.500 КМ. Износи на економским категоријама са нижим нивоом извршења реструктуисане су на ставке гдје је ниво извршења био већи од 95 %.

Укупно извршење износи 1.026.659,14 КМ што је 97,87 % одобрених средстава.

Буџетска средства бруто плата заснована су на сљедећим актима:

- Закон о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине;
- Правилник о унутрашњој организацији Комисије;
- Рјешења о заснивању радног односа, те
- Ентитетским законима којима се утврђују порези и доприноси на плате запослених.

Капитална средства у износу од 20.000 КМ су остала неискоришћена с обзиром да је буџет за 2019. годину одобрен крајем децембра, што није оставило довољно простора који је утврђен у Закону о јавним набавкама за спроведбу конкурентског поступка за ту годину.

9. ЗАКЉУЧЦИ

Комисија је испунила све планом предвиђене активности у 2019. години.

Комисија је разматрала укупно **94 приједлога одлука**. Годишњим планом за 2019. годину било је предвиђено разматрање одлука у којима се третира најмање **60 објеката или предмета (покретна баштина)**, али је одређеним прерасподјелама унутар Секретаријата и новом методологијом припрема овај број повећан.

Током године Комисија је прогласила националним споменицима **24 добра** (9 градитељских цјелина, 5 археолошких подручја, 1 историјско градско подручје, 4 грађевине, 2 споменика, 1 гробљанска цјелина и 2 покретна добра). Закључно са 31.12.2019. године Комисија је утврдила категорију за 86 споменика (39 одлука о проглашењу и 47 измјена ранијих одлука). Комисија је донијела укупно **26 одлука** којима се одбија петиција/приједлог за проглашење добара националним споменицима Босне и Херцеговине, **39 одлука** о измјенама и допунама раније донесених одлука.

Комисија је у току 2019. године наставила са допуном и усклађивањем документа "Принципи и смјернице за очување националних споменика" са међународним конвенцијама.

Током године Комисији је упућено 10 петиција, те 2.120 осталих дописа, захтјева и поднесака (укупно 2.130 аката) који су рјешавани у складу са овлашћењима Комисије утврђеним законом и општим актима Комисије.

Током 2019. године Комисија је прогласила националним споменицима Босне и Херцеговине укупно 13 добара за које су поднесене петиције, а достављени су захтјеви за техничку припрему шест информационих табли

У 2019. години Комисија је на Листу угрожених споменика уврстила 4 споменика, а са Листе је скинут 1 споменик, због престанка стања угрожености

На основу позива Генералног секретаријата Предсједништва БиХ и Службе за заједничке послове институција БиХ, представници Комисије учествовали су у активностима на конзерваторско-рестаураторским радовима на објекту Предсједништва БиХ – радови на санацији крова, радови на инсталацији унутрашњих и вањских камера и радови на промјени намјене просторије у сврху успостављања сигурносног подручја, као и на активностима око прегледа пројектне документације за зграду Конака у Сарајеву, која је у власништву Предсједништва БиХ.

Током године реализовани су бројни састанци Комисије са представницима надлежних тијела на свим нивоима државне власти, представницима институција надлежних за заштиту културног наслеђа Босне и Херцеговине, представницима вјерских заједница, међународних организација и других институција и појединаца с циљем успостављања или унапређења сарадње

Представници Комисије учествовали су на 13 конференција, скупова и семинара на којима су презентовали бројне теме везане за проблеме и методе заштите културно-историјског наслеђа. Велики број презентација је у форми рада објављен у научно стручним часописима и зборницима радова.

Током године, у складу са својим овлашћењима, Комисија је заступала интересе Босне и Херцеговине у међународним тијелима. Проф. др. Амир Пашић представља Босну и Херцеговину у Комитету за свјетску баштину УНЕСКО-а, учествује на годишњим скупштинама и активно доприноси

унапређењу процедура номинације добара за Листу свјетске баштине на свјетском нивоу.

Мирзах Фочо и Мирела Мулалић Хандан чланови су Међудржавног координационог одбора за имплементацију Плана управљања за некрополе са стећцима, у који су изабрани одлуком Савјета министара БиХ.

Тарик Јазвин је укључен у Координациони одбор ФБиХ за имплементацију Плана управљања за некрополе са стећцима и као национални координатор за БиХ у Европској мрежи о културном наслеђу (*EUROPEAN HERITAGE NETWORK – HEREIN*).

Комисија је све своје активности презентовала путем медија и веб странице коју развија у складу са могућностима, пратећи свјетске трендове у овој области.

Комисија је усвојила бројне интерне акте који се односе на рад институције, усклађујући их са смјерницама Савјета министара БиХ, уважавајући искуства Европске уније;

Комисија је у склопу Програмске активности 3, а која се односи на рехабилитацију националних споменика завршила пројекат Превентивне конзервације збирки Земаљског музеја БиХ – I фаза. У току је реализација II фазе пројекта која ће бити окончана 2022. године.

Извјештава:

Мирзах Фочо,
Извршни функционер

Предсједавајући Комисије

Радоје Видовић

Број:
Сарајево,

Прилог 1: Одлуке о проглашењу добара националним споменицима донесене у 2019. години

Ред. број	Број одлуке	Назив споменика	Категорија споменика	Број и датум сједнице	Број «Сл. гласника БиХ»
1.	03-2.3-42/19-1	Градитељска цјелина - Црква св. Пантелејмона у Алексиној Међи, град Требиње, РС	Од великог значаја за БиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
2.	03-2.3-42/19-2	Историјска грађевина – Стамбена зграда у улици Фрањевачка бр. 2 (зграда Мехмедбега Фадилпашића) у Сарајеву, ФБиХ	Од великог значаја за БиХ	27. сједница 27.02.2019.	25/19
3.	07.5-2.3-42/19-3	Историјска грађевина – џамија Џивар у Доњем Чичеву код Требиња, РС	Од значаја за БиХ	27. сједница 27.02.2019.	25/19
4.	07.7-2.3-42/19-4	Градитељска цјелина – Јалска (Мехмед-агина, Кизлер-дјевојачка, Хафиз-ханумина) џамија са харемом у Тузли, ФБиХ	Од великог значаја за БиХ	27. сједница 27.02.2019.	25/19
5.	03-2.3-42/19-5	Археолошко подручје – стећци крај потока Ричина у Читлуку, општина Посушје, ФБиХ	Од великог значаја за БиХ	28. сједница 17.04.2019.	35/19
6.	07.3-2.3-42/19-6	Градитељска цјелина – Штросмајерова улица у Сарајеву, ФБиХ	Од изузетног значаја за БиХ	28. сједница 17.04.2019.	53/19
7.	07.5-2.3-42/19-7	Градитељска цјелина - Стара џамија са харемом у Годуши код Високог, ФБиХ	Од значаја за БиХ	28. сједница 17.04.2019.	35/19
8.	08.1-2.3-42/19-8	Историјски споменик – Централна спомен костурница погинулим учесницима НОР-а са подручја општине Лукавац, ФБиХ	Од значаја за БиХ	28. сједница 17.04.2019.	35/19
9.	03-2.3-42/19-9	Археолошко подручје – некрополе са стећцима Гребље у Хумилишанима код Мостара, ФБиХ	Од великог значаја за БиХ	29. сједница 16.05.2019.	69/19
10.	04.2-2.3-42/19-10	Историјско градско подручје Требиња, РС	Од изузетног значаја за БиХ	29. сједница 16.05.2019.	46/19
11.	07.4-2.3-42/19-11	Градитељска цјелина – црква Св. Јована Крститеља у Доњем Врбну, град Требиње, РС	Од великог значаја за БиХ	29. сједница 16.05.2019.	41/19
12.	08.1-2.3-42/19-12	Споменик – Хусински рудар (споменик рударима палим у Хусинској буни и револуцији), град Тузла, ФБиХ	Од значаја за БиХ	29. сједница 16.05.2019.	45/19
13.	07.4-2.3-42/19-15	Градитељска цјелина цркве покрова Богородице у Моском, град Требиње, РС	Од великог значаја за БиХ	30. сједница 26.06.2019.	69/19

Комисија за очување националних споменика

Ред. број	Број одлуке	Назив споменика	Категорија споменика	Број и датум сједнице	Број «Сл. гласника БиХ»
14.	07.4-2.3-42/19-16	Градитељска цјелина цркве Вазнесења Христовог у Коњском - Зупцима, град Требиње, РС	Од великог значаја за БиХ	30. сједница 26.06.2019.	50/19
15.	09-2.3-42/19-14	Покретно добро – збирка античких и средњовјековних камених споменика у Земаљском музеју БиХ у Сарајеву, ФБиХ	Од изузетног значаја за БиХ	30. сједница 26.06.2019.	56/19
16.	03-2.3-42/19-17	Покретно добро – збирка филмова (негативе) Ћирила Ћире Раича, фотографа из Мостара, ФБиХ	Од значаја за БиХ	31. сједница 29.08.2019.	69/19
17.	07.4-2.3-42/19-18	Градитељска цјелина цркве Св. Василија Острошког у Горњем Врбну, град Требиње, РС	Од значаја за БиХ	31. сједница 29.08.2019.	72/19
18.	03-2.3-42/19-19	Грађевина – Соколски дом у Бијељини, РС	Од значаја за БиХ	31. сједница 29.08.2019.	69/19
19.	07.7-2.3-42/19-20	Гробљанска цјелина – Јеврејско гробље на локалитету Метеризи, град Зворник, РС	Од значаја за БиХ	31. сједница 29.08.2019.	76/19
20.	03-2.3-42/19-21	Грађевина – Морића Хан у Сарајеву, ФБиХ	Од изузетног значаја за БиХ	32. сједница 10.10.2019.	4/20
21.	07.5-2.3-42/19-22	Градитељска цјелина – Чобанија (Чобан Хасан војводе) џамија у Сарајеву, ФБиХ	Од великог значаја за БиХ	33. сједница 17.12.2019.	4/20
22.	03-2.3-42/19-23	Археолошко подручје – Средњовјековна тврђава Врбашки град и црква Светог Ђорђа у горњим Подградцима, град Градишка, РС	Од великог значаја за БиХ	33. сједница 17.12.2019.	Није објављена
23.	03-2.3-42/19-24	Археолошко подручје – Манастириште у Горњим Кијевцима, град Градишка, РС	Од изузетног значаја за БиХ	33. сједница 17.12.2019.	Није објављена
24.	03-2.3-42/19-25	Археолошко подручје - Касноантички-рановизантијски град и три ранохришћанске базилике у Горњим Бакинцима, општина Лакташи, РС	Од изузетног значаја за БиХ	33. сједница 17.12.2019.	Није објављена

Прилог 2: Одлуке којима се утврђује да добро не испуњава критеријуме за проглашење националним спомеником, донесене у 2019. години

Ред. број	Број одлуке	Назив добра које не испуњава критеријуме за проглашење	Број и датум сједнице Комисије	Број «Сл. гласника БиХ»
1.	03-2.4-41/19-1	Џамија у Трновцима, општина Грачаница, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
2.	03-2.4-41/19-2	Џамија у Пријеком Брду, општина Грачаница, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
3.	03-2.4-41/19-3	Џамија у Џакулама, општина Грачаница, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
4.	03-2.4-41/19-4	Џамија Доња Ободница, град Тузла, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
5.	03-2.4-41/19-5	Џамија Горња Липница, град Тузла, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
6.	03-2.4-41/19-6	Џамија у џемату Пасци, град Тузла, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
7.	03-2.4-41/19-7	Џамија Плане, град Тузла, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
8.	03-2.4-41/19-8	Џамија Славиновићи, град Тузла, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
9.	03-2.4-41/19-10	Арслан-агина (Викалске) џамија, град Тузла, ФБиХ	26. сједница 28.01.2019.	16/19
10.	03-2.4-41/19-11	Ахмед-дедино турбе у Бањој Луци, град Бања Лука, РС	27. сједница 27.02.2019.	25/19
11.	03-2.4-41/19-12	Џамија у Горњем Лукавцу (Доњи џемат), општина Градачац, ФБиХ	27. сједница 27.02.2019.	25/19
12.	03-2.4-41/19-13	Џамија у Горњем Лукавцу (Горњи џемат), општина Градачац, ФБиХ	27. сједница 27.02.2019.	25/19
13.	03-2.4-41/19-14	Џамија Међиђа Доња, општина Градачац, ФБиХ	27. сједница 27.02.2019.	25/19
14.	03-2.4-41/19-15	Џамија Међиђа Горња, општина Градачац, ФБиХ	27. сједница 27.02.2019.	25/19

Комисија за очување националних споменика

Ред. број	Број одлуке	Назив добра које не испуњава критеријуме за проглашење	Број и датум сједнице Комисије	Број «Сл. гласника БиХ»
15.	03-2.4-41/19-16	Џамија Биберово Поље, општина Градачац, ФБиХ	27. сједница 27.02.2019.	25/19
16.	03-2.4-41/19-17	Џамија у Махмут махали, општина Градачац, ФБиХ	28. сједница 17.04.2019.	35/19
17.	03-2.4-41/19-18	Џамија Крчевина у Градачцу, ФБиХ	28. сједница 17.04.2019.	35/19
18.	03-2.4-41/19-19	Џамија Срнице Горње у Градачцу, ФБиХ	28. сједница 17.04.2019.	35/19
19.	03-2.4-41/19-20	Локалитет Црквине у селу Шарговац, на којем су се налазили остаци римског насеља и касноантичка гробница, Град Бањалука, РС	28. сједница 17.04.2019.	41/19
20.	03-2.4-41/19-21	Џамија у Јеловче селу, Град Градачац, ФБиХ	29. сједница 16.05.2019.	41/19
21.	03-2.4-41/19-22	Џамија Новалићи, Град Градачац, ФБиХ	29. сједница 16.05.2019.	41/19
22.	03-2.4-41/19-23	Џамија Мионица Центар (Газијска џамија), Град Градачац, ФБиХ	29. сједница 16.05.2019.	41/19
23.	03-2.4-41/2019-27	Млин у Кнежини, општина Соколац	30. сједница 26.06.2019.	50/19
24.	03-2.4-41/2019-26	Џамија Хусејновићи, општина Теочак	30. сједница 26.06.2019.	50/19
25.	03-2.4-41/2019-25	Џамија Јасиковац, општина Теочак	30. сједница 26.06.2019.	50/19
26.	03-2.4-41/2019-24	Џамија Теочак Центар, општина Теочак	30. сједница 26.06.2019.	50/19

Прилог 3: Одлуке о измјенама, допунама, исправкама или укидању одлука Комисије, донесене у 2019. години

Ред. број	Број одлуке о измјенама	Назив споменика	Број и датум сједнице Комисије		Разлог за измјене
			Донесена одлука	Измјењена одлука	
1.	04.2-2.5-43/19-1	Историјски споменик – Мост Мехмед-паше Соколовића у Вишеграду, РС	6. сједница 21-27.1.2003.	Измјене 26. сједница од 28.01.2019.	Дефинисање нових мјера заштите и утврђена категорија – од универзалног значаја за БиХ
2.	07.4-2.5-43/19-2	Историјска грађевина – Градска вијећница у Сарајеву, ФБиХ	28. сједница 4.-11.09.2006.	Измјене 26. сједница од 28.01.2019.	Дефинисање нових мјера заштите и утврђена категорија – од изузетног значаја за БиХ
3.	07.8-2.5-43/19-3	Мјесто и остаци историјске грађевине – Кршлакова стара кућа у Јајцу, ФБиХ	12. сједница 20-26.01.2004.	Измјене 28. сједница од 17.04.2019.	Споменик рехабилитован, измјена назива, редефинисане мјере заштите, утврђена категорија – од значаја за БиХ
4.	07.2-2.5-43/19-4	Мјесто и остаци градитељске целине – Азизија џамија с харемом у Брезовом Пољу, Брчко Дистрикт БиХ	10. сједница 7-11.10.2003.	Измјене 28. сједница од 17.04.2019.	Споменик рехабилитован, измјена назива, редефинисане мјере заштите, утврђена категорија – од изузетног значаја за БиХ
5.	07.5-2.5-43/19-5	Мјесто и остаци историјског споменика – Авдића џамија у Плани, општина Билећа, РС	27. сједница 04.-10.07.2006.	Измјене 29. сједница од 16.05.2019.	Споменик реконструисан, измјена назива, редефинисане мјере заштите, утврђена категорија – од великог значаја за БиХ
6.	08.1-2.5-43/19-6	Историјски споменик – Ашкенаски храм у Сарајеву, ФБиХ	27. сједница 04.-10.07.2006.	Измјене 29. сједница од 16.05.2019.	У одлуку укључено покретно насљеђе (двје торе) – од изузетног значаја за БиХ
7.	07.2-2.3-42/19-13	Историјски урбани пејзаж Мостара (овом одлуком се замјењује досадашња одлука за Историјско градско подручје Мостара, а због обима измјена и промјене предмета правне заштите није урађена измјена старе одлуке, него нова одлука)	15. сједница 06-10.07.2004.	Нова одлука 30. сједница од 26.06.2019.	Одлука донесена прије уписа Старог моста и Старог града Мостара на УНЕСКО листу свјетског насљеђа 2005.године, усклађивање мјера заштите са садашњим стањем, те утврђена категорија – од универзалног значаја за БиХ

Комисија за очување националних споменика

Ред. број	Број одлуке о измјенама	Назив споменика	Број и датум сједнице Комисије		Разлог за измјене
			Донесена одлука	Измјењена одлука	
8.	07.2-2.5-43/19-7	Градитељска цјелина – Стари мост са кулама у Мостару, ФБиХ	15. сједница 06-10.07.2004.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Одлука донесена прије уписа Старог моста и Старог града Мостара на УНЕСКО листу свјетског наслеђа 2005. године, усклађивање мјера заштите са садашњим стањем, те утврђена категорија – од универзалног значаја за БиХ
9.	07.2-2.5-43/19-8	Градитељска цјелина – Митрополија (Владикин двор или Епископска палата) у Мостару, ФБиХ	14. сједница 04-10.05.2004.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Одлука донесена прије уписа Старог моста и Старог града Мостара на УНЕСКО листу свјетског наслеђа 2005. године, усклађивање мјера заштите са садашњим стањем, те утврђена категорија – од изузетног значаја за БиХ
10.	07.2-2.5-43/19-9	Градитељска цјелина – Карађоз-бегова џамија (Заим Хаџи Мехмед-бега – Карађоза џамија) у Мостару, ФБиХ	14. сједница 04-10.05.2004.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Одлука донесена прије уписа Старог моста и Старог града Мостара на УНЕСКО листу свјетског наслеђа 2005. године, усклађивање мјера заштите са садашњим стањем, те утврђена категорија – од изузетног значаја за БиХ
11.	07.2-2.5-43/19-10	Градитељска цјелина – Рознамеџи Ибрахим-ефендије џамија у Мостару, ФБиХ	14. сједница 04-10.05.2004.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Одлука донесена прије уписа Старог моста и Старог града Мостара на УНЕСКО листу свјетског наслеђа 2005. године, усклађивање мјера заштите са садашњим стањем, те утврђена категорија – од значаја за БиХ

Комисија за очување националних споменика

Ред. број	Број одлуке о измјенама	Назив споменика	Број и датум сједнице Комисије		Разлог за измјене
			Донесена одлука	Измјењена одлука	
12.	07.2-2.5-43/19-11	Градитељска цјелина – Коски Мехмед-пашине џамије у Мостару, ФБиХ	12. сједница 20-26.01.2004.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Одлука донесена прије уписа Старог моста и Старог града Мостара на УНЕСКО листу свјетског наслеђа 2005.године, усклађивање мјера заштите са садашњим стањем, те утврђена категорија – од изузетног значаја за БиХ
13.	07.2-2.5-43/19-12	Градитељска цјелина – Насухаге Вучијаковића џамије у Мостару, ФБиХ	14. сједница 04-10.05.2004.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Одлука донесена прије уписа Старог моста и Старог града Мостара на УНЕСКО листу свјетског наслеђа 2005.године, усклађивање мјера заштите са садашњим стањем, те утврђена категорија – од изузетног значаја за БиХ
14.	07.2-2.5-43/19-13	Градитељска цјелина – Незирагине џамије у Мостару, ФБиХ	14. сједница 04-10.05.2004.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Одлука донесена прије уписа Старог моста и Старог града Мостара на УНЕСКО листу свјетског наслеђа 2005.године, усклађивање мјера заштите са садашњим стањем, те утврђена категорија – од изузетног значаја за БиХ
15.	07.3-2.5-43/19-15	Историјска грађевина – Стамбено-пословни објект Вакуфа Чокаџи Сулејмана у Сарајеву, ФБиХ	52. сједница 21.-24.11.2011.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Рedefинисање мјера заштите, утврђена категорија – од значаја за БиХ
16.	03-2.5-43/19-19	Мјесто и остаци градитељске цјелине – Савска (Атик) џамија у Брчком	15. сједница 06-10.07.2004.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Објект у цијелости реконструирани, утврђена категорија – од значаја за БиХ

Комисија за очување националних споменика

Ред. број	Број одлуке о измјенама	Назив споменика	Број и датум сједнице Комисије		Разлог за измјене
			Донесена одлука	Измјењена одлука	
17.	03-2.5-43/19-16	Мјесто и остаци историјског споменика – Стара дрвена џамија у Миљевићима, општина Олово, ФБиХ	33. сједница 03.-09.07.2007.	Измјене 30. сједница од 26.06.2019.	Објект у цијелости реконструирани, утврђена категорија – од великог значаја за БиХ

Прилог 4: Листа петиција/приједлога за проглашење добара националним споменицима, примљених у 2019. години

Ред. број	Број петиције	Датум	Назив петиције
1.	08.1-35.1-70/19-1	13.03.2019	Специјалне збирке и стара периодика Националне и универзитетске библиотеке БиХ
2.	03-35.1-70/19-2	13.03.2019	Воденица - млин на ријеци Биоштици
3.	03-35.1-70/19-3	22.03.2019	Турбе Зинџирли Ибрахим-деде на Црном Врху, Сарајево
4.	03-35.1-70/19-4	22.03.2019	Град Марије Терезије, Градишка
5.	03-35.1-70/19-5	22.03.2019	Локалитет Манастириште, Горњи Кијевци, Градишка
6.	03-35.1-70/19-6	28.03.2019	Праисторијско налазиште "Цинциљ" на брду Стража, Невесиње
7.	07.2-35.1-70/19-7	08.04.2019	Водовод под Соколином и кањон ријеке Јањ, Шипово
8.	03-35.1-70/19-8	15.04.2019	Извор-шпилџа Ричина
9.	09-35.1-70/19-9	16.04.2019	Базилика на локалитету Срђ, Брежа
10.	07.3-35.1-70/19-10	08.10.2019	Двије стамбене зграде у Алипашиној улици (бивша Ђуре Ђаковића), Сарајево

Прилог 5: Списак добара којима је у 2019. години продужен режим заштите до доношења коначне одлуке Комисије

27. сједница одржана 27.02.2019. („Сл. гласник БиХ” број 20/19¹)

1. КСЦ Скендерија-дворана "Мирза Делибашић", "Ледена дворана" и "Дом младих", Сарајево

28. сједница одржана 17.04.2019. („Сл. гласник БиХ” број 35/19²)

1. Фабрика сапуна Астра, Сарајево;
2. Некропола са стећцима "Рагаљ" у Тарчину, Хаџићи;
3. Некропола са стећцима Бастахе у Осенику, Хаџићи;
4. Некропола старих босанских нишана Соце у Локвама, Хаџићи;
5. Некропола старих турских нишана у Раштелици, Хаџићи;
6. Споменик рударима палим у Хусинској буни и револуцији Крека, Тузла;
7. Некропола са стећцима у Путовићима, Зеница;
8. Некропола са стећцима Грачић у Поточарима, Сребреница;
9. Некропола са стећцима Тролиз у Пећиштима, Сребреница;
10. Некропола са стећцима Осојнача у Гостиљу, Сребреница;
11. Некропола са стећцима Башча у Фојхару, Сребреница;
12. Некропола са стећцима у селу Ораховица, Сребреница;
13. Некропола са стећцима Црвена њива у Подравњу, Сребреница;
14. Некропола са стећцима Цура у Карачићима, Сребреница;
15. Некропола са стећцима на локалитету Гребен у Урисићима, Сребреница;
16. Некропола са стећцима Мрамор у селу Љесковик, Сребреница;
17. Некропола са стећцима на локалитету Клотијевац, Сребреница;
18. Некропола са стећцима на локалитету Падалишта у селу Познановићи, Сребреница;
19. Некропола са стећцима на локалитетима Гај и Коса у селу Пољак, Сребреница;
20. Некропола са стећцима у селу Трубари, Сребреница;
21. Некропола са стећцима у селу Згуња, Сребреница.

29. сједница одржана 16.05.2019. („Сл. гласник БиХ” број 41/19³)

1. Џамија у Баџаковој Луци, Мостар;
2. Старе девастиране млинице у Бовановој Драги, Мостар;
3. Вакуфска млиница под мостом уз цесту М17, Мостар;
4. Народни инструмент "Саз", општина Лукавац.

31. сједница одржана 29.08.2019. („Сл. гласник БиХ” број 66/19⁴)

1. Мезарје Шехитлуци, Теочак
2. Зграда вјерске заједнице у Подвинцима, Високо
3. Зграда вјерске заједнице у Добрињу, Високо
4. Грчко гробље, некропола - стећци, Бусовача
5. Стара џамија, Бреза
6. Џамија Трторићи, Бреза
7. Турбе на Вардиштима, Бреза

¹ Петиције поднесене у периоду од 01.01. до 28.02.2018.

² Петиције поднесене у периоду од 01.03. до 30.04.2018.

³ Петиције поднесене у периоду од 01.05. до 30.06.2018.

⁴ Петиције поднесене у периоду од 01.07. до 31.08.2018.

8. Атик џамија, Фојница

32. сједница одржана 10.10.2019. („Сл. гласник БиХ” број 72/19⁵)

1. Шумећка џамија, Травник
2. Лончарица џамија, Травник
3. Конатурска џамија, Травник
4. Потурмахалска џамија, Травник
5. Кахвица џамија, Травник
6. Лукачка џамија, Травник
7. Зулићка џамија, Травник
8. Пољско гробље - Јадовица, Прњавор
9. Пољско гробље - Раковац Кунова, Србац
10. Пољско гробље - Дубрава стара, Челинац
11. Пољско гробље - Дубрава нова, Челинац
12. Објекат на адреси Босне Сребрене 8, Брчко.

33. сједница одржана 17.12.2019. („Сл. гласник БиХ” број 4/20⁶)

1. Сликарска декорација на строповима (Мјешовита средња школа Бугојно);
2. Осман Пашина Кула (Ресулбеговића кула, Паланка) у Старом Сланом, Требиње.

⁵ Peticije podnesene u periodu od 01.09. do 31.10.2018.

⁶ Peticije podnesene u periodu od 01.11. do 31.12.2018.

Прилог 6: Активности на обиљежавању националних споменика у 2019. години

- Током 2019. године представници Комисије су извршили техничку припрему за укупно шест табли:
 1. Црква св. Анте Падованског у Бихаћу
 2. Некропола са стећцима Доње Брешке у Тузли
 3. Капетанова кула у Бихаћу
 4. Конак у Бихаћу
 5. Турбе-мазулеј у Бихаћу
 6. Козја ћуприја у Сарајеву
- Упућен одговор Централној банци у Сарајеву везано за израду инфо табле за објекат банке.
- Упућен одговор Јавној установи за заштићена подручја КС везано за израду инфо табле за Козју ћуприју у Сарајеву.

Прилог 7: Преглед стручних мишљења датих на пројекте рехабилитације националних споменика у 2019. години

Ред. број	Број мишљења	Датум	Опис стручног мишљења
1.	07.2-35.8-4/19-5	08.01.2019	Мишљење на захтјев за уклањање нестабилних дијелова и конструктивног ојачања на објекту бивше Општине Мостар (НАМА) и захтјев за доставу приједлога плана и пројекат
2.	07.3-35.8-4/19-6	09.01.2019	Захтјев за појашњење везано за постављање рекламног паноа у ул. Хамзе Хуме и Мула Мустафе Башескије бр. 5 у Сарајеву
3.	09-35.8-4/19-15	04.02.2019	Мишљење на захтјев за издавање урбанистичке сагласности за изградњу базне станице на некретности к.ч. 4685/2 К.О. Вар. Ријека, Бужим
4.	07.2-35.8-4/19-17	06.02.2019	Мишљење о могућностима постављања ГСМ базне станице "Стари мост" у близини Лучког моста, Мостар
5.	11-35.8-4/19-21	11.02.2019	Изјашњење на захтјев за издавање накнадне урбанистичке сагласности у поступку легализације објекта Вила "Solvay" у Лукавцу
6.	08.1-35.8-4/19-25	15.02.2019	Одговор на захтјев за изјашњење у предмету рјешавања имовинско-правних односа у сврху легализације објекта у склопу споменика борцима НОР-а у Великом парку на Илици
7.	03-35.8-4/19-41	29.03.2019	Мишљење на пројектни задатак за израду идејног рјешења ревитализације и санације на Старом граду Градачац
8.	07.4-35.8-4/19-42	01.04.2019	Одговор на захтјев за давање сагласности за прикључак на електроенергетску мрежу за објекат у близини градитељске цјелине Корито Брегаве са млиницама, Столац
9.	07.1-35.8-4/19-47	10.04.2019	Мишљење на главни пројекат "Зграда бившег Комитета", Булевар мира бр. 18 у Брчком
10.	07.1-35.8-4/19-48	11.04.2019	Мишљење на Главни пројекат санације фасада на Кучукалића кући у Брчком
11.	07.5-35.8-4/19-49	11.04.2019	Мишљење у сврху издавања урбанистичке сагласности за изградњу водозахватног објекта и транспортно-гравитационог водовода на изворишту Дабар, Сански Мост
12.	11-35.8-4/19-53	22.04.2019	Захтјев за доставу документације ради давања мишљења на пројекат "Трајна заштита Почитеља"
13.	07.3-35.8-4/19-55	23.04.2019	Мишљење на идејни приједлог за рекламни пано у ул. Хамзе Хуме и Мула Мустафе Башескије бр. 5 у Сарајеву

Ред. број	Број мишљења	Датум	Опис стручног мишљења
14.	07.2-35.8-4/19-56	26.04.2019	Мишљење на захтјев за изградњу бензинске станице у заштитном појасу Старог моста у Клепцима, Чапљина
15.	07.2-35.8-4/19-62	13.05.2019	Мишљење за привремено заузимање јавне површине ради промовисања спортских активности у историјској језгри Мостара
16.	11-35.8-4/19-72	03.06.2019	Захтјев за доставу додатне документације ради давања мишљења на пројекат "Трајна заштита Почитеља"
17.	07.4-35.8-4/19-74	12.06.2019	Сагласност на урбанистичко-техничке услове за доградњу стамбеног објекта Бање у махали Илиџа у Горњем Шехеру к.ч. бр. 680 /10, Бања Лука
18.	07.4-35.8-4/19-75	12.06.2019	Сагласност на урбанистичко-техничке услове за доградњу стамбеног објекта Бање у махали Илиџа у Горњем Шехеру к.ч. бр. 683/1, Бања Лука
19.	07.3-35.8-4/19-76	17.06.2019	Мишљење у вези са издавањем урбанистичке сагласности за реконструкцију пословног објекта у улици Брвацилук до бр. 1 у Сарајеву
20.	08.1-35.8-4/19-83	10.07.2019	Одговор на захтјев за давање сагласности на пројекат осликавања Цареве џамије у Сарајеву
21.	09-35.8-4/19-85	16.07.2019	Мишљење на археолошка истраживања за манастир Удрим у Гостовићу, Завидовићи
22.	01.2-35.8-4/19-88	26.07.2019	Позив на састанак у Комисији 01.08.2019. године ради разматрања положаја планиране цесте Столац-Неум
23.	03-35.8-4/19-93	14.08.2019	Сагласност за одржавање културних догађаја на платоу испред касарне Јајце у Сарајеву
24.	07.3-35.8-4/19-98	29.08.2019	Мишљење у вези са издавањем урбанистичке сагласности за реконструкцију пословног објекта у улици Брвацилук до бр. 1 у Сарајеву
25.	07.2-35.8-4/19-99	29.08.2019	Сагласност за реконструкцију крова на жупној цркви св. Миховила у Овчареву, Травник
26.	07.2-35.8-4/19-100	29.08.2019	Мишљење за изградњу објекта за потребе "Кајак кану клуба Јајце" у склопу националног споменика Пливска језера са комплексом млинова, Јајце
27.	07.2-35.8-4/19-101	29.08.2019	Препорука о утицају изградње успињаче на Старом граду Благај на споменик
28.	11-35.8-4/19-102	06.09.2019	Ургенција на захтјев за доставу додатне документације ради давања мишљења на пројекат "Трајна заштита Почитеља"

Ред. број	Број мишљења	Датум	Опис стручног мишљења
29.	07.3-35.8-4/19-108	18.09.2019	Мишљење на захтјев за давање сагласности за реконструкцију и адаптацију хотела "Липа" у Травнику - Турбета под липом (турбета Абдулах-паше, Џелал-паше и Перишан Мустафа-паше) Стари град Травник
30.	07.4-35.8-4/19-111	26.09.2019	Мишљење за реконструкцију спортско-рекреативног центра Бање у махали Илиџа у Горњем Шехеру, Бања Лука
31.	07.4-35.8-4/19-117	11.10.2019	Мишљење на захтјев за проширење новог конака у манастиру Добрићево у Билећи
32.	07.2-35.8-4/19-118	14.10.2019	Мишљење у вези са бојењем фасаде гимназије у Мостару
33.	11-35.8-4/19-120	29.10.2019	Одговор на захтјев за издавање сагласности за изградњу замјенског објекта у ул. Бабића башта у Сарајеву
34.	07.2-35.8-4/19-121	29.10.2019	Одговор на захтјев за очитовање за Идејно рјешење уређења партера на јавној површини уз објекат ресторана "FOOD HOUSE", Мостар
35.	03-35.8-4/19-123	31.10.2019	Мишљење на предложено рјешење за објекат у Господској улици у Бања Луци
36.	07.2-35.8-4/19-124	05.11.2019	Мишљење о могућностима постављања ГСМ базне станице "Стари мост" у близини Лучког моста, Мостар
37.	09-35.8-4/19-131	13.11.2019	Мишљење за извођење истражних радова на Краљевом гробу и измјештање стећака у Јајцу
38.	09-35.8-4/19-132	13.11.2019	Мишљење на захтјев за издавање сагласности за археолошка истраживања на локалитету Мандина градина, општина Томиславград
39.	07.4-35.8-4/19-136	29.11.2019	Мишљење у вези са реконструкцијом и рестаурацијом Чекекчиница џамије у Сарајеву
40.	11-35.8-4/19-137	02.12.2019	Одговор на захтјев за давање сагласности за пренамјену простора у улици Телали, општина Стари Град, Сарајево
41.	07.5-35.8-4/19-138	02.12.2019	Мишљење на идејно рјешење за поновну изградњу Арнаудија џамије у Рогатици
42.	03-35.8-4/19-143	10.12.2019	Сагласност за постављање <i>ZIPLINE</i> система на Бијелој Табији, Сарајево
43.	07.2-35.8-4/19-145	17.12.2019	Мишљење о пројекту текућег одржавања на локацији корита ријеке Радобоље од млинице Захумље до ушћа у Неретву који је планиран у оквиру ЕУ пројекта <i>EXCHANGE</i>

Прилог 8: Листа угрожених споменика

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
1.	Мост Мехмед-паше Соколовића у Вишеграду	5. сједница	Непредузимање мјера заштите, висок ниво воде у језеру	68. сједница
2.	Комплекс Ада у Стоцу	7. сједница	Разарање Опијачеве куће унутар заштићене цјелине и изградња новог објекта	
3.	Историјско подручје – некропола са стећцима Радимља код Стоца	4. сједница	Изградња индустријских и трговачких објеката у зони заштите, <i>Мјере заштите утврђене Одлуком Комисије о проглашењу овог подручја националним спомеником, су усклађене са Програмом трајне заштите локалитета Радимља код Стоца, који је усвојила Влада ФБиХ;</i>	
4.	Историјско подручје Стари град Столац,	4. сједница	Незаконита изградња уз употребу камена из објекта	
5.	Градитељска цјелина - Тврђава у Јајцу,	4. сједница	Непредузимање мјера заштите	
6.	Ресулбеговића кућа у Требињу	4. сједница	Непредузимање мјера заштите	
7.	Турхан Емин-бегова џамија у Устиколини,	5. сједница	Изградња новог објекта на заштићеном простору, уништавање фрагмената	
8.	Археолошко подручје Рипач код Бихаћа	5. сједница	Незаконита изградња објеката унутар заштићеног подручја	
9.	Узуновићка џамија (џамија Исмаил-капетана Шарића) у Стоцу	6. сједница	Непредузимање мјера заштите	20. сједница
10.	Црква св. Николе у Тријебњу	6. сједница	Непредузимање мјера заштите	54. сједница
11.	Ханданија џамија у Прусцу	6. сједница	Непредузимање мјера заштите	10. сједница
12.	Еминагића конак Тешањ	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	32. сједница
13.	Историјско језгро Благаја, Мостар	7. сједница 9. сједница	изградња нових објеката унутар заштићене цјелине;	
14.	Историјски споменик Шеранића кућа у Бањој Луци	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	
15.	Подручје и остаци историјског споменика - Црква св. Георгија (Ђурђевица) у Гомиљанима, општина Требиње	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	23. сједница (нови сазив)
16.	Стара џамија Соко у Соколу, општина Грачаница	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	57. сједница
17.	Џамија у Дабрици (Џамија Сефер-аге Беговића у Дабрици), општина Берковићи	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	3. сједница (нови сазив)

Комисија за очување националних споменика

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
18.	Археолошко подручје – Корића Хан у Грачаници,	9. сједница	Незаконита изградња објеката унутар заштићеног подручја;	
19.	Тврђава у Козарцу, Приједор	8. сједница	Незаконита изградња објеката унутар заштићеног подручја;	
20.	Вијећница у Босанском Новом / Новом Граду	9. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања;	3. сједница (нови сазив)
21.	Фетхија џамија са харемом, девет гробних плоча и натписима у Бихаћу	8. сједница	Нестручне интервенције	19. сједница
22.	Градитељска цјелина – Стари град Бужим у Бужиму	9. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања	
23.	Историјско градско подручје Крешево	9. сједница	Рушење објеката	
24.	Археолошко подручје Ратаје, општина Фоча	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	
25.	Градитељска цјелина – Стари град Љубушки у Љубушком	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	
26.	Манастир Возућа у Возући, општина Завидовићи	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	25. сједница
27.	Вијећница у Брчком, Брчко Дистрикт БиХ	9. сједница	Непредузимање мјера заштите	19. сједница
28.	Градитељска цјелина – Џамија и медреса Мехмед-паше Кукавице у Фочи,	12. сједница	Изградња стамбених објеката у непосредној близини комплекса;	
29.	Историјско подручје - Стари град Прусац, општина Доњи Вакуф	12. сједница	Непредузимање мјера заштите	
30.	Банова палата (зграда управе), Бања Лука	12. сједница	Непредузимање мјера заштите	19. сједница
31.	Ћејван-Ћеџајин хамам у Мостару	12. сједница	Непредузимање мјера заштите	19. сједница
32.	Зграда финансија у Јајцу	13. сједница	Непредузимање мјера заштите	54. сједница
33.	Историјско подручје – Стари град Коштун (Коштур) у Дабрици, општина Берковићи	14. сједница	Неодржавање	
34.	Гробљанска цјелина – гробље на Пресјечи код Устиколине	14. сједница	Неодржавање, самоникла вегетација и постојање минског поља;	
35.	Тврђава Кастел у Бањалуци	15. сједница	Неодржавање	23. сједница
36.	Покретно насљеђе Српске православне цркве Успенија Пресвете Богородице у Ливну	15. сједница	Непредузимање мјера заштите	28. сједница

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
37.	Покретно добро – Музејска збирка и библиотечки фонд фрањевачког самостана Духа светога у Фојници	16. сједница	Непредузимање мјера заштите	54. сједница
38.	Историјски споменик – Мост на ријеци Жепи, општина Рогатица	18. сједница	Оштећење конструкције моста	
39.	Џамија у Витини, општина Љубушки	19. сједница	Непредузимање мјера заштите	45. сједница
40.	Градитељска цјелина - Балагија (Балагуша) џамија са харемом у Ливну,	20. сједница	Појава влаге која доводи до оштећења декорација на зидовима џамије	
41.	Српска Православна црква св. Николе у Срђевићима, општина Гацко	20. сједница	Слијегање терена и појава влаге која доводи до оштећења зидова и декорација на њима	
42.	Историјско подручје – Некропола са стећцима Делијаш код Трнова	22. сједница	Помјерање стећака који се налазе изнад пута	
43.	Мјесто и остаци градитељске цјелине џамије у Казанцима (џамија Осман-паше Казанца) код Гацка	22. сједница	Ризик од урушавања мунаре	
44.	Чаршијска џамија (Синан-кади ефендијина или Чучкова џамија) у Невесињу	22. сједница	Непредузимање мјера заштите	5. сједница (нови сазив)
45.	Градитељска цјелина – Стари град Гламоч у Гламочу	23. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања	
46.	Историјско подручје – стари крижеви у Дрежници код Мостара	24. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања	
47.	Градитељска цјелина – Стари град Самобор	24. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања	
48.	Археолошко подручје - хеленистички град Даорсон у Ошанићима код Стоца	25. сједница	Неодржавање, пљачка уз коришћење металних детектора, ископавања и уклањања предмета археолошког наслеђа, вандализам и др.	
49.	Царева џамија (Градска или Обрадовића џамија) у Билећи	26. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања	5. сједница (нови сазив)
50.	Археолошка подручја – Некрополе са стећцима на локалитетима заселак Брдо и засеок Перићи, насеље Ходово, општина Столац	27. сједница	Неодржавање	

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
51.	Археолошко подручје – Некропола са стећцима на локалитету Православног гробља у селу Љубљеници, општина Берковићи	27. сједница	Неодржавање	
52.	Сулејман-пашића кула у Оџаку код Бугојна	29. сједница	Стабилност објекта угрожена услед појаве вегетације као и због неодржавања, опасност од колапса објекта;	
53.	Кућа породице Леви у Бањалуци	29. сједница	Неодржавање	35. сједница
54.	Старо православно гробље у Шљивну на Мањачи, град Бања Лука	29. сједница	Неодржавање	
55.	Стара џамија са харемом у Шпионици, општина Сребреник	31. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања	57. сједница
56.	Археолошко подручје и остаци старе тврђаве Прозор у Прозору	32. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања	
57.	Хаџимуратовића Даире у Сарајеву (Велике Даире), општина Стари Град Сарајево	32. сједница	Непредузимање мјера заштите	42. сједница
58.	Историјска цјелина – Праисторијска градина, стари град Соколац у селу Соколцу, општина Бихаћ	34. сједница	Непредузимање хитних мјера заштите од даљег пропадања	30. сједница (нови сазив)
59.	Археолошко подручје Ташлихан, општина Стари Град Сарајево	34. сједница	Нове интервенције којима је нарушена интегралност и аутентичност добра	
60.	Историјска грађевина – зграда некадашњег Самостана и школе часних сестара Милосрдница у Травнику, општина Травник	36. сједница	Присуство влаге и неодржавање	
61.	Историјска грађевина – Дворана бившег хотела „Босна“ (Зграда Турског конзулата) у Брчком	36. сједница	Изузетно лоше грађевинско стање, непредузимање мјера заштите од даљег пропадања	
62.	Историјско подручје – Некропола са стећцима Средње, општина Илијаш	36. сједница	Изградња објеката (гасулхана и имамска кућа), који су поткопали некрополу	
63.	Историјско подручје – Стари град Каменград, општина Сански Мост,	37. сједница	Самоникло растиње, неодржавање што узрокује трајни губитак дијелова објекта	

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
64.	Историјско подручје – Некропола са стећцима на локалитету Навитак у селу Богановићи Олово,	37. сједница	Прокопавање и проширивање прилазног пута стамбеним објектима који се налазе у близини некрополе. Некропола је поткопана са јужне стране и из гробних мјеста испадају кости оних који су сахрањени на тим мјестима;	
65.	Историјски споменик – Мусафирхана (Салихагића кућа) у Фојници	37. сједница	Непредузимање мјера заштите од даљег пропадања и мјера одржавања	
66.	Мир Мухамедова џамија у Чајничу	38. сједница	Непредузимање мјера заштите од даљег пропадања и мјера одржавања	58. сједница
67.	Историјско подручје - Некропола са стећцима на локалитету „Мраморје“ на локалитету Могуш, општина Олово	38. сједница	Стећци су утонули и угрожени вегетацијом (ширење борове шуме);	
68.	Стамбена градитељска цјелина – Хаџишабановића кућа у Сарајеву, општина Стари Град	42. сједница	Објектат тешко оштећен експлозијом плина и тренутно је изложен утицају атмосферичког загађења	
69.	Историјска грађевина – зграда Друштва Црвеног крста у Сарајеву, општина Центар	43. сједница	Објектат је теже оштећен током ратних дејстава у периоду од 1992-1995. године и након тога нису вршени никакви санациони радови на објекту	8. сједница (нови сазив)
70.	Историјско подручје – Некропола са стећцима Опара, општина Нови Травник	44. сједница	Помјерање стећака и изградња оградне стјењене која је пресјекла некрополу на два дијела;	
71.	Градитељска цјелина – Јајце касарна у Сарајеву, општина Стари Град	44. сједница	Цјелина нема дефинисаног власника; структура објекта је током рата тешко оштећена и објектат је од тада изложен атмосферским утицајима и без одржавања што доводи до даљњег пропадања цјелине	
72.	Православна црква Вазнесења Господњег у Пожарници	44. сједница	Неодржававање	5. сједница (нови сазив)
73.	Природно-градитељска цјелина – Корито Брегаве са млиницама, ступама и мостовима, општина Столац	45. сједница	Неодржававање објекта цјелине; већина објекта млиница и ступа је пред колапсом	

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
74.	Покретно добро – Фондови и збирке Историјског архива Сарајево	45. сједница	Простори у којима се архивска грађа чува својим условима не задовољавају међународне архивске стандарде (влажност зрака, температура, свјетлост и др.) што у будућности може узроковати брже пропадање или потпуно уништење појединих експоната	
75.	Културни пејзаж – село Лукомир (Горњи Лукомир); општина Коњиц;	45. сједница	Непостојање плана управљања, пропадање објеката услјед неодржавања и исељавање становништва из села	
76.	Културни пејзаж – Некрополе са стећцима у селу Сивићи, општина Јабланица	46. сједница	Природно клизиште као и иницијатива појединаца за измјештање некрополе унутар Фрањевачког самостана у Краљевој Сутјесци и Рама-Шћит	
77.	Историјско подручје – Стари град Тодорово (Новиград) и џамија у Тодорову, општина Велика Кладуша	46. сједница	Недостатак редовног одржавања, нестајање структура (Стари град) и изложеност атмосферским утицајима (непостојање крова и постојање вегетације на објекту џамије);	
78.	Градитељска цјелина – Утврда Врнограч у Врнограчу, општина Велика Кладуша	47. сједница	Самоникла вегетација и неодржавање што узрокује трајни губитак дијелова цјелине	
79.	Некропола са стећцима у Винцу, општина Јајце	49. сједница	Неодржавање	5. сједница (нови сазив)
80.	Историјско подручје – Некропола са стећцима и гробови, локалитет Грачани, општина Коњиц	49. сједница	Експлоатација пијеска на локалитету због чега се ствара клизиште	
81.	Покретно добро – Филмски материјал Кинотеке Босне и Херцеговине у Сарајеву	51. сједница	Незадовољавајући услови чувања материјала (влага), непостојање лабораторије за реставрацију и потреба за стручном обуком особља;	
82.	Стамбена градитељска цјелина – Хаџибегова кућа (кућа Љубовић Хасанбега) у Зворнику	51. сједница	Неодржавање и оштећења због којих пријети колапс објекта (урушен кров, међуспратна конструкција у лошем конструктивном стању);	
83.	Историјска грађевина – Стара жељезничка станица на Илици у Сарајеву	54. сједница	Неодржавање и оштећења због којих пријети колапс објекта (урушен кров, међуспратна конструкција у лошем конструктивном стању);	

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
84.	Градитељска цјелина некадашње Фабрике Папира („Папирне“) у Зеници,	55. сједница	Земљотрес који је захватио Зеницу 27., 28. и 30. јула 2012. године, проузроковао је пукотине и оштећења, чиме је угрожена стабилност и носивост димњака Фабрика папира, као и сигурност околних објеката, становника који живе у њима и пролазника	
85.	Градитељска цјелина – Хастахана (зграда Вакуфске болнице) у Сарајеву, општина Стари Град	56. сједница	Урушавање објекта због дуготрајног неодржавања	
86.	Стамбена градитељска цјелина – исходна кућа породице Џабић, позната као Џабића кула, у Врапчићима код Мостара	56. сједница	Дуготрајно неодржавање и оштећења због којих пријети колапс објекта (кровна конструкција пред колапсом, међуспратна конструкција у лошем конструктивном стању, дијелови комплекса прекривени самониклом вегетацијом);	
87.	Историјски споменик – зграда у ул. Варош 11 у Јајцу,	57. сједница	Објекат је напуштен више од 20 година, што је уз неодржавање главни разлог прилично лошег и веома запушеног стања: евидентирана су оштећења лименог покроба и дашчаног покова на сјеверној страни крова, што је проузроковало и оштећења унутрашњих просторија. Осим тога, на каменом зиду фасади источне фасаде видљиве су двије пукотине	
88.	Градитељска цјелина - група зграда у Котроманићевој улици (Котроманићева бр. 36, бр. 38. и зграда на углу Котроманићеве и ул. Калмија Баруха) у Сарајеву		Опасност од конструктивног колапса дијелова вањских зидова. Котроманићева улица у Сарајеву - Опасност од конструктивног колапса (објекат у улици Котроманића бр. 38)	
89.	Историјска грађевина – Хајдук кула на Кручевића Брду код Читлука		Неодржавање и оштећења због којих пријети колапс објекта, камених блокова при врху очуваних зидова куле и дијелова вањских зидова	
90.	Некропола са стећцима Бијача, Љубушки	60. сједница	Нестручне интервенције	
91.	Историјско градско подручје Почитељ, општина Чапљина	60. сједница	Дуготрајно непредузимање мјера заштите, прије свега мјера одржавања објеката, те непостојања квалитетног управљања спомеником	

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
92.	Кућа позната као Дервишагића кућа (кућа сребреничког кадије хаџи Хусејна еф. Ђозића) у махали Црвена ријека у Сребреници	60. сједница	Непредузимање мјера превентивне заштите што је довело до продора атмосферске влаге у унутрашњост објекта због чега су настала тешка конструктивна оштећења која су довела до урушавања дијела објекта и могу проузрочити његово потпуно урушавање	
93.	Архивска грађа Архива БиХ, општина Центар	60. сједница	Вандализам и незадовољавајући услови чувања материјала (влага у појединим дијеловима депоа	
94.	Историјско подручје – Некрополе са стећцима и нишанима на Озрену, општина Илијаш	61. сједница	Вандализам (премјештање стећака на локалитету Травњак и прелазак моторних возила преко стећака на локалитету Бандијера), дезинтеграције некропола због дугогодишњег неодржавања, неповољних временских утицаја и ниског ступња свијести чланова ПД Игман и запослених КЈП Сарајево-шуме о вриједностима споменика из периода средњег вијека и османске управе у БиХ;	
95.	Историјска грађевина – Рт кула (Кулина на ријеци Крупи) у Драчеву, општина Чапљина	62. сједница	Недостатак редовног одржавања, нестајањем структура и изложености атмосферским утицајима	
96.	Ферхат-пашина библиотека у Бањој Луци,	62. сједница	Незадовољавајући услови чувања материјала	
97.	Градитељска цјелина - Ново Село (Franz Josefsfeld), Град Бијељина	63. сједница	Непредузимање мјера заштите и одржавања које се одражавају на лоше стање објеката цјелине	
98.	Гробљанска цјелина – Старо православно гробље на Пашиновцу у Мостару	65. сједница	Неодржавање. Угроженост додатно појачава тоњење надгробника, ерозија терена и непостојања вегетације која спрјечава негативе утицаје сунца и вјетра	
99.	Историјски споменик – Зграда жељезничке станице Шипад (Зграда бивше жељезничке станице Steinbeiss) у Јајцу	65. сједница	Неодржавање и оштећења због којих пријети рушење објекта (лоше конструктивно стање објекта);	

Ред. број	Споменик	Уврштавање	Разлог уврштавања на листу	Скидање с листе
100.	Мјесто и остаци историјског споменика – Љубунчића (Тескереџића) кула у Вољицама, општина Горњи Вакуф-Ускопље	65. сједница	Неодржавање и оштећења због којих пријети колапс објекта	
101.	Историјска грађевина – Кино Центар у Тузли	65. сједница	Неодржавање и оштећења насталих услјед слијегања терена у централном дијелу Тузле	
102.	Археолошко подручје – Стари град Козоград, општина Фојница	66. сједница	Неодржавање	
103.	Млиница у Будошима, Град Требиње	67. сједница	Неодржавање	
104.	Покретно добро - Куновски запис власништво Земаљског музеја Босне и Херцеговине у Сарајеву	68. сједница	Непредузимање мјера заштите	
105.	Историјска грађевина –Стари град Рмањ, у Мартин Броду, остаци куле и зидова, Бихаћ	68. сједница	Неодржавање и атмосферски утицаји	
106.	Градитељска цјелина – Црква св. Прокопија у Високом	11. сједница новог сазива	Неодржавање и клизиште у непосредној близини	
107.	Јеврејско гробље у Травнику	17. сједница новог сазива	Лоше стање, клизиште и самоникла вегетација	
108.	Спомен-комплекс Тјентиште	19. сједница новог сазива	Клизиште	23. сједница (нови сазив)
109.	Историјска грађевина – Овчији брод“ - Мост у селу Братач, општина Невесиње	23. сједница новог сазива	Лоше стање комплетне конструкције, самоникла вегетација и биолошке наслаге, немогућност редовног одржавања	
110.	Историјска грађевина – стамбено-пословни објекат Вакуфа Чокаци Сулејмана у Сарајеву	29. сједница новог сазива	Неадекватне интервенције на фасадама објекта (замјена изворних браварских позиција излога и прозора са новим) и доградња у поткровљу	
111.	Археолошко подручје – Некропола са стећцима у Хумилишанима код Мостара	29. сједница новог сазива	Изградња локалног пута који пролази кроз некрополу, премјештање стећака, утицај атмосферилија, те неодржавања некрополе због чега долази до инвазионог раста биљних врста	
112.	Гробљанска цјелина – Јеврејско гробље на локалитету Метеризи, град Зворник, РС	31. сједница новог сазива	Гробље је девастирано а надгробници у изузетно лошем стању	
113.	Градитељска цјелина – Конак у Сарајеву заједно са покретним насљеђем	33. сједница новог сазива	Бројна оштећења на објекту (због слијегања тла и лошег система одводње оборинских вода)	

Прилог 9: Извјештај о пројектима које имплементира Комисија

1. Пројекат „Превентивна конзервација збирки Земаљског музеја БиХ у Сарајеву“

Директор пројекта: Мирела Мулалић Хандан, помоћник извршног функционера за наслеђе.

Координатор пројекта: Медина Хаџихасановић-Катана, сарадник за споменике градитељског наслеђа.

Асистент координатора пројекта: Аида Бичакчић, сарадник за историју умјетности.

Пројекат се финансира из Специјалног фонда америчког амбасадора у БиХ за заштиту културног наслеђа (Уговор број С-ЛМАQM-15-ГР-1173 потписан 11.09.2015. године). Вриједност уговора је 625.000,00 \$.

Циљеви пројекта: отклонити и/или ублажити ризике од провала, пожара, негативних атмосферских утицаја на збирке Земаљског музеја и осигурати услове за поновно формирање Одјељења за праисторију.

Активности пројекта су: израда пројекта, набавка и уградња опреме за видео надзор и дојаву пожара; израда пројекта и извођачки радови рестаурације кровова археолошког и павиљона природних наука и рестаурација бетонских балустрада ограда на терасама комплекса; израда пројекта и радови рестаурације зидних и стропних слика у одјељењу праисторије; израда пројекта климатизације колекција, набавка и уградња опреме; израда пројекта и радови на парцијалној рестаурацији столарије.

Рок за завршетак пројекта је 31.06.2019. године.

Реализиране активности у 2019. години:

- 01.01.-31.06.2019. – Планирање и праћење активности тима, извјештавање надређених и донатора, договарања са представницима Земаљског музеја и извођачима;
- 01.01.-28.02.2019. – Комуникација са *US State Department* везано за продужења рока за имплементацију пројекта. Пројекат продужен до 31.06.2019. У овом периоду примљена је и посљедња транша потраживаних донаторских средстава.
- 31.06.-01.09.2019. – Припрема финалног извјештаја о спровођењу пројекта; Постављање извјештаја у систем *SAM domestic US State Department*;
- 31.01.-01.05.2019. – Састанци у просторијама Комисије са режисером Дамиром Мујагићем, Елизабетом Делалић, Мирелом Мулалић Хандан везано за промотивни видео пројекта. На састанку су вршене корекције сцено слиједа и садржаја филма. У овом периоду израђени су и снимци финализованих активности – сала Одјељења за праисторију и опрема за превентивну конзервацију.
- Фебруар 2019. – Извршена примопредаја радова на рестаурацији сале Одјељења за праисторију у присуству представника фирме Кото д.о.о., Елизабете Делалић (ГОР пројекта), Миреле Мулалић Хандан (КОНС), Аиде Бичакчић (КОНС), Мирсада Сијарића (Земаљски музеј) и Азера Аличић (ФМОН Завод за заштиту културног наслеђа). Фирма Кото д.о.о. доставила је рестаураторски извјештај одобрен од стране Есада Весковића који је вршио надзор над конзерваторско-рестаураторским радовима.

- Март/Април 2019. – Испорука „Опreme за превентивну конзервацију збирки Земаљског музеја Босне и Херцеговине (обновљени поступак)“, Одлука о покретању поступка бр. 11-16.5-106/18-8. Израда записника о примопредаји опреме од стране Комисије Земаљском музеју БиХ. Израда ознака за донирану опрему и означавање исте. Испоручена опрема: Фирма Ерсона д.о.о. Покретни генератор азота Genius NM32LA и Расхладна комора Liebherr LGPv 14720 Медлине; Фирма Манецо д.о.о. Четири одвлаживача/исушивача зрака „Trotect“, Пет мјерача влажности, температуре и присуства угљен-диоксида (CO₂) у музејским просторијама - EXTECH C0220 Desktop Indoor Air Quality CO₂ Монитор, Мјерач дебљине слоја који недеструктивно мјери дебљину премаза или сувог филма на металним површинама - EXTECH CG206 Coating Thickness Tester, LCD дигитални микроскоп - TOOLCRAFT – Дигитална Микроскопска камера ЛАБ 5.0., Ручно (hand-held) УВ свјетло за откривање пријашњих конзерваторско-рестаураторских третмана на дјелима (на камену, стаклу, дрвету, металу, керамици итд) и оштећења која су том покривена са заштитним УВ наочалама – ЛАБИНО.
- 01.04.2019. – На порталу јавних набавки објављен Конкурентски захтјев за Санацију и опремање подрумских просторија Земаљског музеја БиХ. За потребе припреме тендера извршено је истраживање тржишта, припремљена одлука о покретању поступка, записник о достави докумената, записник о отварању понуда и друга законом прописана документација.
- 31.05.2019. – Одлуком бр. 11-16.5-74/19-16 фирма Неимари д.о.о. одабрана је за извођача радова за ЛОТ 1. Радови су завршени у јуну 2019. године.
- 30.04.2019. – Одлуком бр. 11-16.5-74/19-17 фирма Кабас д.о.о. одабрана је за извођача радова за ЛОТ 2 (опремање ормара). Радови су завршени у новембру 2019. године јер ормаре није било могуће монтирати прије завршетка грађевинских радова на депоима.
- 12.06.2019. – Финална презентација резултата пројекта на којој су говорили Њ. Е. Eric Nelson, амбасадор САД-а, Амир Пашић, члан Комисије, Мирсад Сијарић, директор музеја и Елмедин Конаковић предсједавајући Скупштине КС.
- Јануар 2019. – Достава захтјева за поврат ПДВ-а по основу утрошка средстава са Пројекта. Захтјеву је претходило копирање фактура и овјера у општини, комуникација са Министарством финансија БиХ због потврда о плаћеним фактурама, израда захтјева и пратећег акта. Корекције и допуне захтјева у складу са инструкцијама Пореске управе.
- Јули 2019. – Достава захтјева за поврат ПДВ-а по основу утрошка средстава са Пројекта. Захтјеву је претходило копирање фактура и овјера, комуникација са Министарством финансија БиХ због потврда о плаћеним фактурама, израда захтјева и пратећег акта. Корекције и допуне захтјева у складу са инструкцијама Пореске управе.
- 19.06.2019. – Покренут директни поступак за радове израде, гравирања и монтирања 1 алуминијске табле за потребе пројекта “Превентивна конзервација збирки Земаљског музеја Босне и Херцеговине у Сарајеву“. Табла постављена у холу Земаљског музеја.

- 14.11.2019. обавјештење Министарства финансија и трезора БиХ о поврату ПДВ-а у износу од 70.627,44 КМ.
- Све реализоване активности праћене су Саопштењима за јавност и промоцијом на друштвеним мрежама.

2. Пројекат „Превентивна конзервација збирки Земаљског музеја БиХ у Сарајеву – фаза 2“

Директор пројекта: Мирела Мулалић Хандан, помоћник извршног функционера за наслеђе.

Координатор пројекта: Ади Ћоровић, сарадник за споменике градитељског наслеђа.

Асистент координатора пројекта: Азра Делалић, вањски сарадник.

Технички координатор пројекта: Мак Бећирбашић, вањски сарадник.

Пројекат се финансира из Специјалног фонда америчког амбасадора у БиХ за заштиту културног наслеђа (Уговор број СБК800-19-ГР-0147 од 20.09.2019. године). Вриједност уговора је 425.000,00 \$ (765.000,00 КМ).

Циљ пројекта: отклонити и/или ублажити ризике од пожара, поплава и негативних атмосферских утицаја на збирке Земаљског музеја.

Рок за завршетак пројекта је 31.12.2021. године.

Активности: нове електроинсталације и илуминација сва 4 објекта; санација водоводне и канализационе мреже; санација крова изнад одјељења за археологију и природне науке, рестаурација и замјена оштећене столарије у Одјељењу за природне науке.

Активности имплементације пројекта укључују: планирање активности и ресурса; координацију унутар тима, са донатором (АФЦП и УСА амбасада), Музејом, Заводом за заштиту споменика ФМКИС, извођачима и са другим актерима; тендерске и уговарачке послове, супервизију активности и уговорених радова; контролу и корекцију документације; наративна и финансијска извјештавања према донатору и Комисији; промоцију и јавно представљање пројекта; финансијско вођење пројекта и администрацију и др.

Реализоване активности у 2019. години:

- 01.10.2019. склопљен уговор о повременим и привременим пословима са Азром Делалић, дипл. историчаром умјетности, за обављање послова помоћника координатора на Пројекту;
- 01.10.2019. склопљен уговор о повременим и привременим пословима са Маком Бећирбашићем, дипл. социологом, за обављање послова техничког координатора на Пројекту;
- 23.10.2019. Организована посјета ученика средњих школа из Италије у склопу јавног представљања пројекта. Укупно 70 ученика посјетило је Земаљски музеј гдје су им представљени, између осталог, радови који су били обухваћени Првом фазом пројекта и радови који ће бити урађени у склопу Друге фазе. Организатор студијске посјете био је Mario G. Salzano (истраживач са одсјека DILLASS Универзитета Chieti-Pescara) испред Историјског института Отпора и Савременог доба из Парме (Istituto Storico della Resistenza e dell'Età contemporanea di Parma), док су ученици били из четири средње школе Liceo classico "G. D. Romagnosi", Liceo Scienze umane "A. Sanvitale", Liceo scientifico "G. Ulivi", Liceo scientifico G. Marconi.
- 10.12.2019. У Земаљском музеју БиХ је одржана презентација резултата рада музеја након поновног отварања 2015. године. Том су

- се приликом присутнима обратили Њ.Е. Eric Nelson, амбасадор САД-а у БиХ, директор Земаљског музеја Мирсад Сијарић и Сениша Шешум, представник УНЕСКО-а у БиХ. Том приликом **најављен је и почетак II фазе пројекта** “Превентивна конзервација збирки Земаљског музеја БиХ” и припремљено и дистрибуирано саопштење за медије.
- 10.12.2019. Потписана Одлука о образовању тима за реализацију Пројекта број 03-7.2-116/19-1;
 - Направљен је и **оквирни план јавних набавки**, како слиједи:
 - а) Опрема:
 - 2019-01 Рачунарска опрема, принтер и скенер
 - 2019-01 Канцеларијски материјал
 - б) Услуге израде пројектне документације:
 - 2020-02 Пројекат електричних инсталација
 - 2020-03 Пројекат водоводних и канализационих инсталација
 - 2020-04 Елаборат парцијалне рестаурације прозора и врата
 - 2020-05 Елаборат рестаурације крова
 - 2020-06 Парцијална рестаурација столарије
 - с) Извођачки радови:
 - 2020-06 Електричне инсталације – извођачки радови
 - 2020-07 Водоводне и канализационе инсталације – извођачки радови
 - 2020-08 Парцијална рестаурација прозора и врата – извођачки радови
 - 2021-09 Поправка крова – извођачки радови
 - д) Надзор над извођењем радова:
 - 2020-06 Надзор над радовима електричних инсталација
 - 2020-06 Надзор над радовима водоводне и канализационе мреже
 - е) Услуге превода и израде промотивног материјала
 - 2020-10 Услуге превода на енглески језик
 - 2020-11 Услуге дизајна и принтања промотивног материјала,
 - Одржан низ састанака на седмичној, повремено и на дневној основи, са представницима донатора и Земаљског музеја на којима су договорене техничке и оперативне активности;
 - 17.12. 2019. склопљен уговор о привременим и повременим пословима са Јасмином Мемич, дипл. инг. арх. за обављање послова консултаната на Пројекту и израду пројектних задатака за електроинсталације, водоводну и канализациону мрежу, санацију крова и за парцијалну рестаурацију столарије
 - 17.12.2019. одлуком број 11-16.5-117/19-2 фирма Неимари д.о.о. Сарајево одабрана је за извођача радова санације дијела крова на Земаљском музеју, јер су доставили економски најповољнију понуду у износу од 5.973,50 КМ без ПДВ-а;
 - 17.12.2019. покренут конкурентски поступак јавне набавке опреме (3 рачунара, 4 ЛЕД монитора; видео пројектор; 3 принтера; дигитални диктафон);
 - 23.12.2019. извођач радова на санацији дијела крова уведен у посао;
 - 27.12.2019. извршено отварање пристиглих понуда за набавку опреме и сачињен Записник о отварању понуда;

3. Пројекат Европска мрежа наслеђа (ХЕРЕИН)

Национални координатор за Босну и Херцеговину: Тарик Јазвин

Пројекат успостављања европске мреже о културном наслеђу (EUROPEAN HERITAGE NETWORK - HEREIN) покренуо је Савјет Европе 1999. године и неограниченог је трајања. Пројекат окупља тијела државне управе европских земаља задужена за заштиту културног наслеђа (до сада је укључено 46 европских земаља). Босна и Херцеговина се укључила у пројекат 2005. године.

Реализоване активности у 2019. години:

- Урађен извјештај о активностима на пројекту од почетка имплементације, а на захтјев чланова Комисије.
- Учешће на трећем састанку Радне групе за *Country profiles*, 10.05.2019. године у Паризу. Састанку радне групе је присуствовало 6 националних координатора ХЕРЕИН мреже и представник Секретаријата ХЕРЕИН-а. Састанак је организован уз помоћ Савјета Европе.

Теме састанка на основу којих су одржане дискусије, су се односиле на следеће:

1. Преглед претходно ревидоване структуре националних извјештаја
 - а) Прилагођавања на веб страници ХЕРЕИН мреже
 - б) Резултати другог састанка Радне групе
2. Расправа о питањима повезаним са три пилот области
 - а) Конзервација
 - б) Управљање
 - с) Ширење
3. Закључци
 - а) Наредне активности
 - б) Термин следећег састанка

Закључено је да ће чланови радне групе, заједно са Секретаријатом, објединити и потврдити приједлоге, те их примијенити на одређеним националним извјештајима у сврху реструктурисања њихове тренутне форме. Секретаријат ће упутити информацију о активностима пројекта према CDCCP-у. Приједлог за одржавање наредног састанка радне групе је у периоду август/септембар 2019. године.

- Учешће на састанку радне групе ХЕРЕИН националних координатора 27. и 28.08.2019. године у Паризу, Француска, у вези са реструктурисањем ХЕРЕИН националних извјештаја. Састанку радне групе је присуствовало 6 националних координатора ХЕРЕИН мреже и представник Секретаријата ХЕРЕИН-а. Састанак је организован уз помоћ Савјета Европе.

Теме састанка на основу којих су одржане дискусије, су се односиле на следеће:

1. Расправа о питањима везано за завршне дијелове структуре националних извјештаја
 - а) Ширење у јавности
 - б) Знање
 - с) Тренинг
 - д) Изазови и перспективе

- е) Финансирање
 - ф) Законска регулатива
 - 2. Анализа опште структуре извјештаја
 - а) Могућа одређена поједностављења
 - б) Симулација на основу француског националног извјештаја
 - 3. Наредне активности на ажурирању националних извјештаја
 - а) Процедуре консултација
 - б) Прилагођавање након коментара
 - с) Имплементација нове структуре на веб страници
 - 4. Уопштена расправа о будућим активностима ХЕРЕИН-а
- Закључено је да ће Секретаријат обрадити све коментаре Радне групе, на основу којих ће се добити драфт верзија нове структуре националних извјештаја, која ће се послати члановима Радне групе на анализу. Након тога ова верзија ће се доставити свим националним координаторима ХЕРЕИН мреже који требају дати коментаре. Након коментара ће се добити финална верзија нове структуре националних извјештаја. Такође је договорено да ће Секретаријат упутити информацију о активностима пројекта према CDCCP-у. Приједлог термина за одржавање наредног састанка радне групе је децембар 2019. или јануар 2020. године.
- Унос и ажурирање информација у ХЕРЕИН базу података је “*on-going process*” што захтјева континуиран рад на пројекту.

Прилог 10: Записник са VI састанка Међудржавног координационог одбора за имплементацију Плана управљања за некрополе са стећцима уписане на УНЕСКО Листу свјетске баштине

Састанак је одржан 10.10.2019. године у Загребу, са почетком у 09.30 часова. Домаћин састанка је било Министарство културе Републике Хрватске, у оквиру предсједавања Хрватске Међудржавним координационим одбором у 2019. години.

Састанку су присуствовали: испред Хрватске - Зоран Wiewegh, Иван Алдук, Давор Трупковић и Рут Царек; испред Босне и Херцеговине - Амира Реџић, Милијана Окиљ, Милица Котур, Анте Вујновић, Роберт Стергар, Нусрет Чоло, Мирзах Фочо и Мирела Мулалић Хандан; испред Србије - Оливера Марковић; испред Црне Горе - Александар Дајковић; те Јелена Џомба, секретар Међудржавног координационог одбора. Састанку је присуствовао и Синиша Шешум, шеф канцеларије УНЕСКО-а у Сарајеву.

Учеснике на састанку су званично поздравили Давор Трупковић, помоћник министрице културе Р. Хрватске и Рут Царек, генерални секретар Државне комисије Хрватске за УНЕСКО. У свом уводном обраћању Давор Трупковић се посебно осврнуо на значај међудржавне сарадње у оквиру пројекта номинације стећака, која је досада била изузетно квалитетна, али је нагласио да је упис стећака на Листу свјетске баштине само први корак у захтјевном процесу очувања добра који је заједничка обавеза 4 државе. Такође се осврнуо на могућности које овај међудржавни пројекат отвара за повлачење средстава из ЕУ фондова, као и укључење у културне руте Европе. Давор Трупковић је такође информисао о активностима Хрватске како би се обезбиједила самоодрживост локалитета. Рут Царек је испред Државне комисије Хрватске за УНЕСКО пожељела учесницима састанка добродошлицу и успјешан рад, те нагласила опредијељеност Хрватске за укључење у пројекте међудржавне и прекограничне сарадње, а посебно укљученост у међудржавне номинације за упис на Листу свјетске баштине и Репрезентативну листу нематеријалне културне баштине човјечанства.

Испред УНЕСКО-а, присутне је поздравио и Синиша Шешум који је поновио да праве обавезе на очувању добара свјетске баштине почињу тек након уписа на Листу свјетске баштине, те је нагласио да је у овом контексту УНЕСКО на располагању за све врсте помоћи. Такође је навео да је и у Агенди 2030 један од подциљева одрживог развоја (СДГ11.4) управо заштита свјетске културне баштине.

Састанком је предсједавао Зоран Wiewegh.

За састанак је предложен слjedeћи дневни ред:

1. Усвајање записника са V састанка МКО (одржаног у Београду 15.11.2018. године)
2. Извјештај о стању очуваности којег Центру за свјетску баштину треба доставити до 01.12.2019. године – договор и рокови
3. Стратегија конзервације стећака Simona Waggаска: извјештај Црне Горе
4. Имплементација Плана управљања - кратки извјештаји по државама
5. План активности МКО за 2020. годину
6. Разно.

По усвојеном дневном реду приступило се дискусији по тачкама дневног реда.

Тачка 1.

Записник са V састанка је усвојен уз интервенцију Нусрета Чоло која се односила на његово присуство V састанку.

Тачка 2.

Зоран Wiewegh је присутне обавијестио да су у припреми за овај састанак достављене радне верзије извјештаја о стању очуваности из Хрватске, Босне и Херцеговине и Србије, односно да само Црна Гора није доставила податке, те је затражио информацију када се може очекивати извјештај Црне Горе.

Александар Дајковић је навео да су у претходном периоду у Црној Гори проведене значајне активности по свим тачкама захтјева Комитета за свјетску баштину. Навео је да ће он бити контакт тачка за припрему извјештаја о стању очуваности те да ће извјештај Црне Горе бити достављен у најкраћем року.

Имајући у виду релативно кратко вријеме које је преостало за израду и доставу извјештаја Центру за свјетску баштину, чланови МКО су се сложили са сљедећом предложеном динамиком активности за израду извјештаја:

- До 30.10. је потребно да све државе доставе финалне верзије својих извјештаја Јелени Џомба, секретару МКО, која ће их објединити у складу са обрасцем за извјештавање, укључити активности Међудржавног координационог одбора које се односе на све 4 државе, те на основу достављених информација урадити и извршни сажетак извјештаја.
- Хрватска је преузела на себе да обезбједи пријевод извјештаја на енглески језик најкасније до 15.11.
- Након пријевода на енглески језик, извјештај ће бити достављен свим државама на читавање најкасније до 20.11.
- Како би се избјегле потенцијалне компликације са потписивањем извјештаја, као при претходном извјештају који су у потписала 4 министра, Синиша Шешум је предложио да овај пут извјештај потпишу генерални секретари Комисија за УНЕСКО. Имајући у виду да је Оливера Марковић, испред Србије, навела да је потребно да добије сагласност за овај приједлог, закључено је да се у свим државама обаве консултације у вези са потписником извјештаја те да се коначна информација достави свима најкасније до 20.10.
- По усвојеном финалном извјештају Хрватска ће га прва потписати те путем и-мејла циркулисати да и остале државе потпишу. Потписан извјештај ће бити достављен Јелени Џомба ради слања Центру за свјетску баштину.

Тачка 3.

Зоран Wiewegh се осврнуо на досадашње активности и закључке са претходних састанака МКО у вези са Стратегијом конзервације стећака коју је требало да припреми Simon Warrack, а кога је у ову сврху ангажовала Црна Гора. Имајући у виду да је на 2 претходна састанка закључено да ће представници Црне Горе поново контактирати Simona Warracka те затражити дораду документа Старатегије, Зоран Wiewegh је затражио информације о томе од Александра Дајковића. Александар Дајковић је навео да је Милица Николић у контакту са Simonom Warrackом те да је он спреман да направи измјене у

најкраћем року, али да су се чекали коментари осталих држава. Зоран Wiewegh је навео да је Србија још на 4. састанку МКО доставила врло конкретне коментаре, а да је из Босне и Херцеговине у међувремену достављен документ Опште методолошки приступ систематској конзервацији стећака који је припремљен за потребе израде номинационог фајла.

Синиша Шешум је навео да је потребно да 4 државе направе оквирну стратегију, те да улазне информације већ постоје пошто су у све 4 државе већ реализовани пројекти конзервације, као и документи који су рађени за потребе номинације. У оквиру опште стратегије било би потребно дефинисати процедуру по којој би се приступило конзервацији сваке појединачне некрополе, односно стећка, те да тај документ треба да усвоји МКО.

Зоран Wiewegh је поставио питање да ли је ангажман Simona Warracka заиста неопходан, односно да ли експерти 4 државе могу сами урадити текст Стратегије конзервације.

Давор Трупковић је навео да постојећи документ који је припремио и доставио Simon Warrack треба да буде само један од докумената који ће се користити као извор за израду стратегије.

У складу са дискусијом, Зоран Wiewegh је предложио да се сва постојећа документација искористи за израду општег документа који ће урадити експерти 4 државе.

Мирзах Фочо је предложио да овај документ израде он, Мирела Мулалић-Хандан, Милијана Окиљ и Маја Ђорђевић.

Имајући у виду да Маја Ђорђевић није присутна на састанку, Оливера Марковић је навела да је потребно консултовати Мају Ђорђевић у вези са њеном укључености у израду овог документа.

Закључено је да свака од 4 државе, најкасније до 30.10. одреди ко ће радити на изради овог документа, те да о томе обавијести остале. Предложено је да рок за израду Стратегије конзервације стећака буде јуни 2020. године.

Синиша Шешум је сугерисао да се у извјештају о стању очуваности наведе да су 4 државе договориле садржај Стратегије конзервације те да је њена израда у току.

Тачка 4.

Представници држава су поднијели извјештаје о активностима на имплементацији Плана управљања у периоду од новембра 2018. године до октобра 2019. године.

Иван Алдук је информисао да је на локалитету у Конавлима обновљен сувозид којим је ограђена некропола. Радове је изводило Удружење 4 града – Драгодид, које је 2017. године добило једну од награда Вицко Андрић, која се сваке године додјељује у Хрватској за изванредна постигнућа у подручју заштите културне баштине. Ово удружење такође реализује радионице са локалним становништвом и школама о умијећу израде сувозида. Радове је финансирао Министарство културе Хрватске. У 2020-2021. години се планира обнова сувозида у бафер зони на овом локалитету. Иван Алдук је такође подсјетио да је 2018. године израђен идејни пројекат измјештања цесте на локалитету Циста велика, чиме би се направио простор за центар за посјетиоце и паркинг имајући у виду да се очекује пораст броја туриста. Измјештањем цесте би се такође смањила оштећења стећака која настају од издувних гасова аутомобила.

Синиша Шешум је сугерисао да се овај идејни пројекат достави Центру за свјетску баштину уз извјештај о стању очуваности који је у припреми.

У Хрватској је такође објављена научна монографија о локалитетима дубровачког приморја, док ће у новембру 2019. године у Глиптотеци Хрватске академије знаности и умјетности бити отворена изложба на којој ће бити приказани одливци стећака и дио документације и фотографија стећака са подручја бивше Југославије. Уз изложбу ће бити штампан и каталог.

Зоран Wiewegh је представио веб страницу stećak.hr, на којој се још увијек ради те није јавно доступна. Веб страница је замишљена као својеврсни каталог свих локалитета на подручју Хрватске (око 400), те као туристичка алатка, али и едукативна за потребе локалних школа. Тренутно су на страницу унесени подаци за 34 локалитета.

Александар Дајковић је информисао да је у Црној Гори реализован велики број значајних пројекат укључујући и формирање координационог одбора за имплементацију Плана управљања, пројекат сигнализације, снимање свих појединачних стећака, подизање свијести локалних управа и туристичких организација. Геофизичка снимања су урађена за сва три локалитета, чиме је пронађен већи број стећака него што се мислило и што је наведено у номинационом фајлу. Такође су урађена биолошка, геолошка и хемијска истраживања на сва три уписана локалитета, која су спроведена у сарадњи Центра за конзервацију и археологију Црне Горе, Природно-математичког факултета и експерата из Италије. Александар Дајковић је присутне упознао са захватима и методама које су кориштене приликом ових истраживања.

Синиша Шешум је навео да су ово веома корисне информације које се могу користити и приликом израде Стратегије конзервације стећака, а да свакако требају бити укључене и у извјештај о стању очуваности.

Присутни су поставили питање шта је потребно урадити у ситуацијама уколико се приликом истраживања пронађе већи број стећака од оног који је наведен приликом номинације, те је Синиша Шешум објаснио да је довољно то констатовати кроз извјештаје о стању очуваности.

Такође је препоручено да све земље у будућности изврше геофизичка истраживања а како би утврдили тачан број стећака на сваком локалитету.

Оливера Марковић је навела да у Србији у претходном периоду није било много активности. Као најзначајнију активност је истакла допуне и измјене Плана посебне намјене Националног парка „Тара“ у оквиру чијих граница се налазе два добра на територији општине Бајина Башта. Овај План је усвојен у септембру 2019. године.

Синиша Шешум је поставио питање да ли се у зони планираног резервата биосфере „Дрина“ налазе неке некрополе са стећцима, те је Оливера Марковић рекла да ће провјерити.

Испред Босне и Херцеговине Милијана Окиљ је извијестила о пројекту чишћења некрополе са стећцима Врбица код Фоче који је реализован у оквиру пројекта „У камену уклесано“ под покровитељством фондације Мак Диздар из Сарајева, а у организацији удружења грађана „Асоцијација младих Фоча“, и који су надгледали експерти Завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа РС. Такође су покренуте активности за пренос власништва овог локалитета на општину Фоча. Роберт Стергар је информисао о пројекту уређење прилаза и изградње сувенирнице на некрополи Мацуље код Новог Травника, на којој се такође организују и едукативне посјете из локалних школа. Анте Вујновић је информисао о пројекту израде монографије о Радимљи, а да

је у наредном периоду планирана и израда монографије која се не би фокусирала на један одређен локалитет него на столачку клесарску школу. Мирела Мулалић-Хандан је информисала о активностима Координационог одбора за стећке као и о радионици за *сите манаџере* која ће се организовати у наредном периоду, док је Мирзах Фочо навео да је 7 нових некропола са стећцима проглашено националним споменицима БиХ у 2019. години.

Тачка 5.

Зоран Wiewegh је информисао присутне да у 2020. години у Хрватској нису планирани физички радови на и око некропола, а фокус ће бити стављен на популаризацију стећака, те ће се у том смислу организовати радионице, рад на припреми веб странице, те појачане активности на промоцији. Такође је предложио да се у оквиру обиљежавања дана археологије као и дана европске баштине организују активности (радионице, предавања) којима би се промовисали стећци међу локалним становништвом и у школама.

Синиша Шешум је навео да је изложба о стећцима на располагању свима који је желе користити.

Александар Дајковић је навео да је недавно потпредсједник ICOMOS-а посетио Црну Гору те су том приликом посјећени и локалитети са стећцима. Том приликом је постављено питање физичке заштите локалитета, те је потпредсједник ICOMOS-а рекао да је максимална укљученост локалне заједнице најбоља заштита. У том контексту, у наредном периоду су планиране активности на промоцији, подизању свијести и обуци представника локалних заједница. Александар Дајковић је рекао да је приједлог о обиљежавању дана археологије одличан те да је то прилика да се укључе и градоначелници и локална заједница. Такође је нагласио да је у Црној Гори неопходно што прије почети конзерваторске радове.

Такође, у 2020. години Црна Гора преузима предсједавање Међудржавним координационим одбором за стећке.

Оливера Марковић је навела да ће у наредном периоду у Србији бити реализоване активности на обиљежавању стећака, али да је приоритет конзервација.

У Босни и Херцеговини је у наредном периоду планирана обука *сите манаџера*. Том приликом је предвиђена и посјета двјема некрополама, Радимља и Берковићи, којом приликом би се узели и узорци камена за анализе. Такође ће се кроз Координациони одбор БиХ за стећке сугерисати ентитеским владама да се издвоји више средстава за реализацију активности на уписаним некрополама.

Тачка 6.

Зоран Wiewegh се осврнуо на документ Смјернице за обуку *сите манаџера* који је припремила Милица Котур и кориговала у складу са закључцима са V састанка МКО. Имајући у виду да ће се тек у наредном периоду припремити документ Стратегије конзервације стећака, Зоран Wiewegh је предложио да се усвајање Смјерница за обуку одложи док не буде урађена Стратегија, а како би се два документа могла усагласити уколико се то покаже потребним.

Јелена Џомба је подсјетила присутне на закључке са V састанка у вези са прилагођавањем садржаја на веб страници за стећке <https://www.stecciiwh.org/>, као и да у том погледу није било никаквих активности у

претходном периоду, те је поновила молбу да се доставе подаци и вијести о активностима које се требају поставити на веб страницу.

Састанак је завршен у 13.30 часова.

Прилог 11:Преглед састанака представника Комисије са надлежним институцијама и појединцима

Назив институције; организатор састанка	Име и функција представника институције са којим је одржан састанак	Тема састанка	Мјесто и датум састанка
Комисија	Санел Драголовчанин, замјеник предсједавајућег, ОВ Стари Град; Мирзах Фочо	Заштита Иса-бегове текије	Сарајево, 14.01.2019. 10.30
Комисија	Дарио Перић, шеф ИТ одсјека у Министарству вањске трговине и економских односа БиХ; Дамир Бачвић	Набавка Microsoft Officea 365 за период јули 2019. јули 2022	Сарајево, 15.01.2019. 11.00
Комисија	Служба за заједничке послове институција БиХ: Армин Шепић, Зухра Чоло, Душко Михајловић; Мулија Табак Абедпоур, Министарство просторног уређења ФБиХ; Роберт Стергар, Лидија Мићић, Завод за заштиту споменика ФБиХ; Душко Марковић, Ревидент – Елаборо Сплит, Мирзах Фочо, Емир Софтић	Израда пројектне документације за санацију, рестаурацију и конзервацију градитељске цјелине „Конак“	Сарајево, 15.01.2019. 10.00
Комисија	Давор Грујић, менаџер испоруке сервиса у Microsoftу БиХ; Дамир Бачвић	Технички аспекти набавке MS Officea 365 за период јули 2019. јули 2022	Сарајево, 22.01.2019. 11.30
Комисија	ФУИП: Енис Ајдиновић, директор; Ејуб Салкић, инспектор; Амир Пашић, Мирзах Фочо	Сарадња Комисије и ФУИП	Сарајево, 07.02.2019. 12.00
Комисија	Представници општине Градачац: Аднан Беговић, шеф одсјека за комуналне послове; Шехерзада Отановић, стручни сарадник	Стари Град Градачац	Сарајево, 07.02.2019. 11.00
Завод за планирање развоја КС	Министарство просторног уређења, грађења и заштите околиша КС, Министарство комуналне привреде и инфраструктуре КС, Општина Стари Град: Служба за урбанизам, Служба за инвестиције и комуналне послове; КЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о. Сарајево; Завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа КС, КЈУ за заштићена природна подручја; Мирела Мулалић Хандан, Емир Софтић	Израда Просторне основе ПП ППО ЗП „Требевић“	Сарајево, 13.02.2019. 09.00

Комисија за очување националних споменика

Назив институције; организатор састанка	Име и функција представника институције са којим је одржан састанак	Тема састанка	Мјесто и датум састанка
Комисија Мостар	ФУИП Мостар: инспектори Ејуб Салкић, Дамир Малћо; Град Мостар: Ивана Марић, шеф службе за господарство Миралем Фаић, директор агенције „Стари Град“, Мостар; Хилмо Ђиделија, шеф службе за инспекцијске послове; Салем Бубало, директор Завода за просторно уређење града Мостара, Амир Пашић, Мирзах Фочо, Орјана Ленаси, Амра Шаранчић Лого, Бедрудин Нурикић	Измјена и допуна одлуке за ИГП Мостар	Мостар, 18.02.2019. 11.00
Комисија	Сенад Ченгић, предсједник Извршног одбора Меџлиса ИЗ Устиколина; Мирзах Фочо, Зијад Халиловић	Гробљанска цјелина-Гробље на Пресјеци код Устиколине	Сарајево, 15.03.2019. 10.00
МЦП	МЦП: Биљана Чамур, помоћник министра за науку и културу, Амира Реџић; ФМКС, Нусрет Чоло; Завод за заштиту споменика ФБиХ, Роберт Стергар; Мирзах Фочо, Тарик Јазвин	Имплементација Плана управљања за стећке	Сарајево, 19.03.2019. 12.00
Комисија	Милан Лазић, шеф одсјека одјељења за друштвене дјелатности, Град Бијељина	Размјена документације за потребе израде одлуке о проглашењу Соколског дома у Бијељини националним спомеником и разматрање ширег контекста градског подручја у сврху прелиминарне валоризације	Бијељина, 17.07.2019. 13:30
Министарство финансија и трезора БиХ	Аријана Арнаутовић, Стручни савјетник за програм јавних инвестиција у Министарству финансија и трезора; Маја Туркић-Дервишевић, Дамир Бачвић	Корекције нацрта Средњорочног плана рада Комисије за период 2020-2022. године у дијелу Акциони план	Сарајево 23.07.2019. 13:00

Комисија за очување националних споменика

Назив институције; организатор састанка	Име и функција представника институције са којим је одржан састанак	Тема састанка	Мјесто и датум састанка
Комисија	Мирза Шабановић, Завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа КС; Исмет Крзовић, стручни савјетник за културно-историјско и природно наслеђе, Завод за планирање развоја КС; Општина Центар: Мустафа Ресић, савјетник, Елдина Шеховић, шеф одсјека за просторно планирање; Општина Стари Град: Алдина Кавазовић, шеф одсјека за управни поступак у области урбанизма, Амина Турковић, стручни сарадник; Амир Пашић, Радоје Видовић Мирзах Фочо, Орјана Ленаси, Лејла Тахировић; Селма Бећирагић, стручни савјетник, Градска управа-Град Сарајево	Израда одлуке ИУП Сарајево	Сарајево, 20.08.2019. 11.00
Комисија	Миро Никшић, директор БН про; Амир Пашић, Мирзах Фочо, Орјана Ленаси, Лејла Тахировић	Картографија Сарајева	Сарајево, 30.08.2019. 10.00
Комисија	Завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа КС: Нервин Дацић, директор, Маида Рахић Џанановић, правник, Михра Шабановић, стручни сарадник; Амир Пашић, Мирзах Фочо, Орјана Ленаси, Лејла Тахировић	Израда одлуке ИУП Сарајево	Сарајево, 30.08.2019. 14.00
Комисија	Федерално министарство просторног уређења: Љуба Тадић, помоћница министра; Завод за заштиту споменика ФБиХ: Анте Вујновић, директор, Роберт Стергар, стручни савјетник за градитељско наслеђе; Амир Пашић, Радоје Видовић, Мирзах Фочо, Лејла Тахировић, Орјана Ленаси, Бедрудин Нурикић	Израда одлуке ИУП Сарајево	Сарајево, 03.09.2019. 10.30

Назив институције; организатор састанка	Име и функција представника институције са којим је одржан састанак	Тема састанка	Мјесто и датум састанка
Комисија	Завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа КС: Нервин Дацић, директор, Амра Чусто, виша стручна сарадница, Селма Карачевић-Капић, виша стручна сарадница, Мирха Шабановић, стручна сарадница Маида Рахић-Џанановић, правница Ена Хајдаревић, стручна сарадница за природну баштину; Завод за планирање развоја КС: Хамдија Ефендић, директор, Един Јенчирагић, помоћник директора за детаљну планску документацију, Асим Ајановић, помоћник директора за правне, опште и рачуноводствене послове, Дамир Лукић, помоћник директора за просторно планирање, Исмет Крзовић, стручни савјетник за културно-историјско и природно наслеђе; Амир Пашић, Мирзах Фочо, Лејла Тахировић, Орјана Ленаси	Израда одлуке ИУП Сарајево	Сарајево, 04.09.2019. 10.00

Назив институције; организатор састанка	Име и функција представника институције са којим је одржан састанак	Тема састанка	Мјесто и датум састанка
Општина Илиџа	Федерално министарство просторног уређења: Мулија Табак Абедпур, стручни савјетник; Завод за заштиту споменика у саставу Федералног министарства културе и спорта: Анто Вујновић, директор; Федерална управа за инспекцијске послове: Ејуб Салкић, урбанистичко-грађевински инспектор, представници Завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа КС; представници Министарства просторног уређења, грађења и заштите околиша КС; Завод за планирање развоја КС: Хамдија Ефендић, директор; Исмет Крзовић, архитект; Институт за археологију при Филозофском факултету у Сарајеву: Аднан Каљанац, директор; Општина Илиџа: (Проф др. Сенаид Мемидић, начелник, Јасмина Пешић, помоћница начелника за просторно уређење, Секретар Општине, Предсједавајући Општинског вијећа; Правобранилаштво; Служба за инспекцијски надзор; Служба за просторно уређење; Служба за имовинско-правне, стамбене, геодетске послове и катастар некретнина; Служба за образовање, културу, спорт и информисање); Мирзах Фочо, Зијад Халиловић	Археолошко подручје – Праисторијско насеље на Бутмиру, Илиџа	Сарајево, 10.09.2019. 10.00
Завода за планирање развоја Кантона Сарајево	Завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа КС: Мирха Шабановић, стручна сарадница, Маида Рахић-Џанановић, правница; Завод за планирање развоја КС: Хамдија Ефендић, директор, Асим Ајановић, помоћник директора за правне, опште и рачуноводствене послове, Дамир Лукић, помоћник директора за просторно планирање, Исмет Крзовић, стручни савјетник за културно-историјско и природно наслеђе, Орјана Ленаси,	Израда одлуке ИУП Сарајево	Сарајево, 12.09.2019. 12.00

Назив институције; организатор састанка	Име и функција представника институције са којим је одржан састанак	Тема састанка	Мјесто и датум састанка
Влада Кантона Сарајево	Представници свих кантоналних институција и организација које су укључене у израду ПУ, Орјана Ленаси, Тарик Јазвин, Нермина Каткић	Израда Планова управљања спомеником природе “Врело Босне” и заштићеним пејзажом “Бентбаша”	Сарајево, 12.09.2019. 10.00
Комисија	Завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа КС: Муниб Буљина, Семра Махић, Ена Хајдаревић, Заила Узуновић, Амира Радончић, Азра Швракић, Амра Чусто; Завод за планирање развоја КС: Асим Ајановић, Исмет Крзовић; Орјана Ленаси, Лејла Тахировић, Бедрудин Нурикић	Израда одлуке ИУП Сарајево	Сарајево, 25.09.2019. 12.00
Влада Кантона Сарајево	Дамир Филиповић, министар просторног планирања; Срђан Мандић, министар комуналне привреде, Амир Пашић, Мирзах Фочо, Лејла Тахировић	Израда одлуке ИУП Сарајево	Сарајево, 01.10.2019. 09.00
Влада Кантона Сарајево	Мирвад Курић, министар културе; Мирзах Фочо, Лејла Тахировић, Орјана Ленаси	Израда одлуке ИУП Сарајево	Сарајево, 02.10.2019. 10.00
Комисија	Представници фирме Енова д.о.о.: Аднан Хоџић, Надира Бербић; Мирзах Фочо, Тарик Јазвин, Нермина Каткић, Орјана Ленаси	Израда Планова управљања спомеником природе “Врело Босне” и заштићеним пејзажом “Бентбаша”	Сарајево, 07.10.2019. 13.00
Вијећница, Мостар	ФУЗИП: Ејуб Салкић, главни инспектор; Представници града Мостара: Миралем Фајић, директор агенције „Стари Град“, Мостар; Радмила Комадина, главна савјетница, Ивана Марић, шеф службе за gospodarство; Хилмо Ђиделија, шеф службе за инспекцијске послове; ФМПУ: Мулија Табак, шеф одсјека; Иван Топић, савјетник министра; представници Федералног завода за заштиту споменика: Роберт Стергар, стручни савјетник, Анте Вујановић, директор; Амир Пашић, Мирзах Фочо, Амра Шаранчић Лого, Бедрудин Нурикић	Имплементација одлуке Комисије Историјски урбани пејзаж Мостар	Сарајево, 22.10.2019. 11.00

Комисија за очување националних споменика

Назив институције; организатор састанка	Име и функција представника институције са којим је одржан састанак	Тема састанка	Мјесто и датум састанка
Комисија	Татјана Неидхарт; професорица; Асоцијација архитеката, Мерјем Затрић, Мирзах Фочо	Петиција о проглашењу дјела архитекте Јураја Неидхарта	Сарајево, 20.11.2019. 13.00
Комисија	Дарио Перић, шеф ИТ одсјека у Министарству вањске трговине и економских односа БиХ; Самир Шабанија систем администратор у Агенцији за нестале особе; Дамир Бачвић	Инсталација и администрација Microsoft Officea 365	Сарајево, 02.12.2019. 10.30

Прилог 12: Преглед учествовања представника Комисије на конференцијама, скуповима и семинарима у 2019. години

Назив скупа/ тијела	Име представника Комисије	Мјесто и датум одржавања
Годишња скупштина Друштва конзерватора Србије – Архитектонска секција	Горан Милојевић	Врњачка Бања, Србија 11-13.01.2019.
Дани друштва конзерватора Србије и 175 година од доношења уредбе о заштити споменика древности	Горан Милојевић	Београд, Србија 22-23.02.2019
Конференција за укључење стећака у развојне програме	Мирзах Фочо	Подгорица, Црна Гора, 04-05.04.2019
Конгрес Исламске Архитектуре	Амир Пашић	Исламабад, Пакистан 02-9.04.2019
Састанак са представницима Министарства одрживог развоја и туризма Црне Горе	Радое Видовић, Горан Милојевић, Амир Пашић, Лејла Тахировић	Котор, Црна Гора 14.04.2019
Састанак у оквиру пројекта CLink	Амра Шаранчић Лого	Цаен, Француска 15-18.05.2019.
УНЕСКО радионица “Однос конзервације о одрживости“	Ади Ћоровић	Венеција, Италија 22-24.05.2019.
Презентација нових материјала из области санирања и реновирања Rofux Србија”.	Горан Милојевић	Пожаревац, Р.Србија 28-30.05.2019.
Састанак са министарством одрживог развоја Црне Горе	Амир Пашић	Подгорица, Црна Гора 19-20.09.2019
Округли сто на тему „Стари град Дубровник“	Амир Пашић	Дубровник, Република Хрватска 24-25.09.2019.
Прва радионица пројекта “Процјена стања природе и управљања природним ресурсима у БиХ“	Тарик Јазвин, Нермина Каткић	Сарајево, БиХ 17.10.2019.
Интернационална конференција Исламске културе	Амир Пашић	Тунис, 20-23.11.2019
Међународна радионица „Смањење ризика од природних катастрофа културног и природног наслеђа“	Нермина Каткић	Венеција, Италија 05-06.12.2019

Прилог 13: Преглед учествовања представника Комисије у раду међународних тијела у 2019. години

Назив скупа/ тијела	Име представника Комисије који су учествовали	Мјесто и датум одржавања
Састанак Свјетског Комитета за наслеђе УНЕСКО	Амир Пашић	Париз, Француска 21-26.02.2019.
Састанак Свјетског Комитета за наслеђе УНЕСКО	Амир Пашић	Загреб, Хрватска 14-15.03.2019.
Састанак ХЕРЕИН националних координатора	Тарик Јазвин	Париз, Француска 10.05.2019.
УНЕСКО сједница Свјетског Комитета	Амир Пашић	Баку, Азербејџан 28.06-11.07.2019.
Састанак ХЕРЕИН националних координатора	Тарик Јазвин	Париз, Француска 27-28.08.2019.
Међународна Конференција о заштити покретног и непокретног наслеђа	Амир Пашић	Република Узбекистан, 22-27.08.2019.
6. састанак Међународног координационог одбора за имплементацију Плана управљања за стећке-средњовјековне надгробне споменика уписане на Листу свјетске баштине УНЕСКО-а	Мирзах Фочо, Мирела Мулалић Хандан	Загреб, Република Хрватска 10.10.2019.
31. Генерална скупштина ICCROM-а	Амир Пашић	Рим, Италија 30-31.10.2019.

Прилог 14: Извјештај о раду библиотеке и документационог центра у 2019. години

1. Опште информације

Библиотека и документациони центар Комисије (БДЦ) је задужен за прикупљање, обраду и чување документације о националним споменицима БиХ. Библиотека сарадницима Комисије осигурава приступ фондовима библиотечке и документарне грађе, информацијама и садржајима за потребе стручног рада на проглашењу добра националним спомеником.

Библиотека осим сарадницима Комисије своје услуге пружа вањским корисницима студентима, магистрантима, докторантима, као и истраживачима у области насљеђа.

Устројство центра базирано је на два уско повезана дијела библиотечком и документационом. Библиотечки дио чини фонд од око 3000 јединица књижне грађе из области насљеђа, архитектуре, умјетности, историје, менаџмента у насљеђу, археологије, етнологије и правне заштите.

Развој овог специјализованог фонда стручне литературе о насљеђу својим донацијама помогли су ICCROM Library, Историјски архив Сарајево, Islamic Conference Research Center (IRCICA), Global Librarian projects, Британско вијеће Сарајево, Archaeological Institute of America, Музеј Херцеговине Мостар, Музеј Семберије Бијељина, Академија наука и умјетности БиХ и др.

Фонд некњижне грађе (документарни дио) чине збирке пројектно-техничке документације, картографске грађе (мапе, геодетске подлоге и др.), фотодокументације (архивске и нове), новинских чланака и графичке грађе (плакати, разгледнице, календари и др.). Фонд некњижне грађе броји око 16000 јединица.

Обрада грађе врши се по Међународним стандардима ИСБД(М) за опис књижне грађе и ИСБД(ЕР) за опис електроничке грађе. Грађа из 10 збирки евидентирана је у инвентарним књигама и дигиталним каталозима који се допуњују. Класификација и каталогизација грађе у фондовима врши се по предметним одредницама и УДЦ класификацији.

У библиотеци се континуирано, у складу са прикупљеном грађом, врши дигитализација. Дигитализација се одвијала у неколико фаза, у првој 2007. године дигитализовани су пројекти (техничка документација), у другој која је започела 2009. године дигитализована је комплетна картографска грађа, у трећој фази 2010. године дигитализоване су архивске фотографије (Ћиро Раич, Вук Рогановић и др.). Од 2011. године проводи се дигитализација грађе према тренутним потребама институције.

Библиотека има успостављену сарадњу међубиблиотечке размјене са другим сличним институцијама (музеји, библиотеке, институти и др.). На тај начин фонд библиотеке је обогаћен издањима серијских публикација које издају те институције као што су: Гласник Земаљског музеја, Босанска Вила, часопис Нада, часопис Мост и др.

Главна активност унутар документационог дијела је прикупљање, сортирање и чување докумената различитог типа, папирне документације, видео и аудио филмова, пројеката и фотографија о добрима која су проглашена националним споменицима или о онима који имају историјску, културну, архитектонску, археолошку, етнографску или неку другу вриједност. Ова обједињена грађа чини јединствену збирку названу Споменички досије у којој се чува папирна и дигитална документација о проглашеним националним

споменицима. Збирка се попуњава у складу са проглашењем добара националним споменицима и представља највреднију збирку унутар фонда библиотеке.

Документација којом Комисија располаже је јавна, доступна на увид заинтересованим правним и физичким лицима за њихове истраживачке и образовне потребе, под условима и на начин утврђен Правилником о раду библиотеке и документационог центра и Правилима коришћења документације.

Библиотека и документациони центар пружа све услуге корисницима предвиђене законом о библиотечкој дјелатности.

Посебна услуга коју библиотека нуди вањским корисницима, стручној и научној јавности јесте документација из фонда Споменичког досијеа која се доставља у дигиталној форми на захтјев.

Библиотека проводи активности лиценцирања издања Комисије годишњака "Баштина" у научним базама EBSCO host и Central and Eastern European Online Library (CEEOL).

2. Обрада грађе у фондовима библиотеке

1.	ФОНДОВИ КЊИГА (серијске и монографске публикације уписане у књигу инвентара)	40
2.	ФОНД ПРОЈЕКТАТА	2
3.	ФОНД ЦД/ДВД	18
4.	ХЕМЕРОТЕКА	
5.	ФОНД КАРАТА	/
6.	РАЗМЈЕНА И ПОКЛОН КЊИГА	16
7.	ЕЛЕКТРОНСКЕ КЊИГЕ	
8.	КУПЉЕНЕ КЊИГЕ	13
9.	Е-КЊИГЕ	28

3. Коришћење фондова библиотеке

1.	ЗАХТЈЕВИ САРАДНИКА (Секретаријат Комисије)	реализовано 154 захтјева
2.	ЗАХТЈЕВИ ВАЊСКИХ КОРИСНИКА (захтјеви за документацијом.)	реализовано 65 захтјева

4. Дописи

Реализовано је 14 дописа.

Ред. број	Пошиљалац/прималац	Опис акта
1.	Црквена општина Требиње, Црквени одбор	Достава одлуке за Цркву св. Арханђела Михаила са некрополом са стећцима у Аранђелову, као и информације о институцијама надлежним за provedбу одлука Комисије
2.	ЈУ Завод за заштиту и коришћење културно-историјског и природног наслеђа Тузланског кантона, Тузла	Достава одлуке за Џиндијску (Хусеин-Чауш) џамију у Тузли

Ред. број	Пошиљалац/прималац	Опис акта
3.	Мирза Хасан Ћеман, Сарајево	Фотографије за Чаршијску џамију и чаршију у Стоцу (нису власништво Комисије)
4.	Ецоплан д.о.о. Мостар	Фотографије за Дом Армије у Сарајеву (нису власништво Комисије) и информација о могућности коришћења литературе аутора Бранке Димитиријевић и Ибрахима Крзовића
5.	Индустријско предузеће „Криваја“ д.о.о. Завидовићи	Достава одлуке за Вилу (управна зграда) „Криваја“ д.о.о. у Завидовићима
6.	Архив Југославије Београд	Захтјев за доставу документације (пројектно/техничка документација, фотографије и попис намјештаја у резиденцији) за љетњу резиденцију краља Александра Карађорђевића у Хан Пијеску и Соколски дом у Бијељини и приједлог међубиблиотечке размјене
7.	Архив Југославије Београд	Захтјев за доставу информације о процедури, цијени и опису документа ради плаћања рачуна бр. 202
8.	ЈУ Завод за заштиту и коришћење културно-историјског и природног наслеђа Тузланског кантона, Тузла	Достава одлука за Бугиловића кућу у Горњој Тузли, Џиндијску џамију у Тузли, Јалску џамију са харемом у Тузли и Средишњу спомен-костурницу погинулим судионцима НОР-а са подручја општине Лукавац
9.	Меџлис Исламске заједнице Ливно	Достава одлука на енглеском језику за Беглучку, Завра, Балагија, Ћурченица, Џумануша и Милошник џамију и Фирдузов мезаристан у Ливну
10.	Институт за грађевинарство „ИГ“ Бања Лука	Достава документације о културно-историјском наслеђу Брчко дистрикта (Листа проглашених националних споменика; Привремена листа националних споменика; Листа угрожених споменика и Листа петиција)
11.	Министарство привреде и просторног уређења Посавског кантона, Оџак	Достава документације (одлуке, измјене одлука и графичке прилози зона заштите) за Зграду општине у Оџаку, и Жупну цркву Узнесења Блажене Дјевице Марије и фрањевачки самостан у Толиси, заједно са покретном имовином, општина Орашје
12.	Национална и универзитетска библиотека Босне и Херцеговине Сарајево	Захтјев за међубиблиотечку позајмицу за наслов: Култура изражавања, аутора Бећиревић, Хајриз; Терзић, Емина и Кос, Џенан
13.	Завод за планирање развоја Кантона Сарајево	Обавјештење о процесу припреме одлуке за Историјски урбани пејзажа Сарајево

Ред. број	Пошиљалац/прималац	Опис акта
14.	Федерално министарство просторног уређења Сарајево	Достава документације (одлука и графички прилог зона заштите) за Штросмајерову улица у Сарајеву.

Скенирање аката Комисије – Континуирано

Скенирано 993 дописа/акта у складу са пријемом протоколираних аката.

5. Архивирање одлука

- прикупљање е-документације
- преглед документације
- припрема и обрада
- похрана и снимање на вањске дискове

1.	СПОМЕНИЧКИ ФОНД – документација у папирном формату	295 (ормари)
2.	СПОМЕНИЧКИ ФОНД – електронска грађа	9

6. Ажурирање/дигитализација/копирање

1.	АЖУРИРАЊЕ дигиталних КАТАЛОГА (књиге, е-књиге, пројекти, е-пројекти, картографски фонд и ЦД-тека)	континуирано
2.	ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ГРАЂЕ – скенирање	7
3.	КОПИРАЊЕ -	/

7. Међубиблиотечка сарадња

- сарадња са библиотекама на размјени информација о потраживању документације
- сарадња и размјена публикација

1.	Оријентални институт Сарајево	2
2.	ЈУ Завод за заштиту и коришћење културно-историјског и природног наслеђа Тузланског кантона, Тузла	3
3.	Препород	1
4.	Библиотекарско друштво Србије	1
5.	Друштво конзерватора Србије	/
6.	Министарство културе Хрватске	2
7.	Центар за животну средину Бања Лука	1
8.	Народна библиотека Црне Горе	3
9.	Филозофски факултет Сарајево	/
10.	НУБ БиХ	2
11.	Издања достављена са службених путовања БИХ	12

8. Годишњаци „Баштина“

1.	ПОДЈЕЛА ГОДИШЊАКА	5
----	-------------------	---

9. Промотивни материјал/репрезентација

- припрема и снимање промотивног материјала
- Репрезентација

1.	ПРОМОТИВНИ МАТЕРИЈАЛ – припрема и снимање	Континуирано на захтјев
2.	ЕВРОПА НОСТРА - ЦД	/
3.	КЕСЕ	/
4.	ЕХ-ПО АУС –каталог	/
5.	ЕХ-ПО АУС - ЦД	/
6.	НАСЉЕЂЕ И ВОДА	/
7.	ЈЕВРЕЈСКО Г.	/
8.	ХАГАДА	
9.	РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА – издавање књига и друге грађе на поклон.	1
10.	ПЛАКАТИ	2

10. ВЕБ страница Комисије

- Припремљено 265 фотографија споменика за постављање на веб страницу Комисије.

11. Набавка стручне литературе

Списак стручне литературе је припремљен на основу анализе издавачке дјелатности и захтјева сарадника Комисије. Списак и евиденција књижара за набавку су прослијеђени Комисији за Јавне набавке. У 2019. години купљено је 13 нових наслова.

Бр.	НАСЛОВ	КОЛИЧИНА
1.	Ћирил Ћиро Раић и Херцеговина – фотомонографија	1
2.	Development of Austrohungarian	1
3.	Professional Glossary for Urban and Physical Planners, Architects and Landscape	1
4.	Cultural Heritage Professional Glossary	1
5.	Гласник Земаљског музеја број: 53	1
6.	Гласник Земаљског музеја број: 54	1
7.	Гласник Земаљског музеја број: 50	1
8.	Између двије империје – фотомонографија	1
9.	Сарајевска Хагада – енг.	3
10.	Сарајевска Хагада – бос.	1
11.	Зборник радова катастрофе и заштита	1

Фонд библиотеке се пунио куповином нових издања и међубиблиотечком размјеном са Оријенталним институтом Сарајево, Заводом за заштиту споменика Хрватске у Загребу, Друштвом конзерватора из Србије, Препородом – Сарајево, Народном библиотеком Црне Горе, Библиотекарским друштвом Србије, Националном и универзитетском библиотеком БиХ и Центром за животну средину Бања Лука. Дио грађе сарадници су доставили након службених путовања.

12. Прикупљање документације за потребе проглашења добара националним споменицима

- Контактирање библиотека и других сродних институција за потребе прикупљања документације: библиотека Земаљског музеја, Архив БиХ, Архив Југославије, Завод за заштиту споменика Београд, Орјентални институт Сарајево, Тузлански завод за заштиту споменика, Кантонални завод за заштиту природног и градитељског наслеђа у Сарајеву, Друштво конзерватора Србије и др.

Обиљежавање Међународног дана и ноћи књиге и ауторских права УНЕСКО под слоганом „Читање је моје право“

Активности:

- осмишљавање програма,
- припрема презентације
- контакти са школама (дописи),
- промотивне активности: судјеловање на пресс конференцији представљање радионице,
- промоција манифестације на заједничкој платформи Асоцијације БАМ у којој је судјеловало 11 библиотека и културних установа из 5 градова ФБиХ.
- реализација радионице 23.04.2019. год у просторијама библиотеке
- припремање информација и фото документације за саопштење за јавност за веб страницу Комисије,

Међународни дан и ноћ књиге и ауторских права се по четврти пут обиљежио у Босни и Херцеговини у петак 23. априла 2019. године. У организацији Асоцијације информационих стручњака – библиотекара, архивиста и музеолога (БАМ) окупило се петнаест библиотека и институција културе и образовања, у жељи да направе заједнички програм.

Библиотека Комисије за очување националних споменика је била дио заједнице од 11 библиотека из пет градова у БиХ у којима су се паралелно одвијале активности у вези с обиљежавањем овог дана.

Овогодишњу манифестацију УНЕСКО организује под мотом „Читање је моје право“ што укључује креативност, разноликост и једнаке могућности приступа знању за све. Циљ организовања ове манифестације је повећање свијести шире јавности, а посебно младих, о значају писане ријечи и култури читања, те о томе колико је заиста важно унапрјеђивање знања и развијање интелекта.

Под мотом „Понудите Ваш најбољи садржај на најзанимљивији начин“ библиотека Комисије је организовала филмске пројекције из аудио визуелне збирке под називом „Филмски дан – стећци“.

Пројекције су организоване у три основне школе: Владислав Скарић, Грбавица I и Сафет-бег Башагић. Ученицима VII и VIII разреда представљен је филм „Стећци на листи УНЕСКО“ који представља дио документације номинације стећака на Листу свјетске баштине.

Овај вид сарадње са основним школама и факултетима представља дио активности које Комисија спроводи у циљу промоције бх културно-историјског наслеђа и његовог очувања.

Мониторинг стања документације архивираних одлука

- Током 2019. године набављен је један екстерни диск за похрањивање комплетне е-документације са фолдера „Company Share“ и „Документациони центар“ на серверу.
- Вођење евиденције архивираних одлука.
- Неопходно обезбиједити заштиту дигиталне грађе.
- Приједлог да се ураде папирне копије са тврдим увезом за све одлуке које су архивиране до 2019. год.

Активности

- Континуирано издавање и враћање грађе (књига, пројеката, е-издања, ЦД-ова и др.) на захтјев сарадника,
- Тематска претраживања на захтјев сарадника (Теме: куће у БиХ, култура изражавања, градња у аустроугарском периоду),
- Припремљена измјена Правилника о раду библиотеке у дијелу који се тиче отписа грађе,
- Припремљена Одлука о отпису књига које нису враћене у библиотеку.
- Реализација захтјева у складу са записником са Стручног колегија.
- Рад на документима Средњорочног плана и утврђивања ризика.
- Провјера функционалности базе Комисије за БДЦ,
- Ажурирање е-документације са фолдера „Company Share“ и „Документациони центар“ на серверу на екстерне дискове БДЦ-а,
- Припрема зона заштите за веб Комисије за проглашене националне споменике за 2019. 2018. и 2017. годину

13. Евиденције издате документације

Статистички подаци о рјешавању захтјева за достављање документације из Библиотеке и документационог центра за 2019. годину

Укупан број захтјева: 65

Позитивно ријешени захтјеви: 62

Нема тражене документације: 1

Није преузета документација: /

Нема одговора: 2

Национални споменици за које је тражена документација: 56

Достављена документација: фотографије – 530; техничка документација – 60; карте – 12; зоне заштите – 31, и одлуке – 53.

Број захтјева за документацију	Пошиљалац	Опис акта	Датум пријема	Датум рјешења
12-49.2-15/19-1	Лејла Одобашић, Француске Револуције бб, Сарајево	Захтјев за доставу документације (техничка документација; фотографска грађа; споменичка збирка; књиге; промотивни материјал) за 11 пословних и стамбених зграда са подручја општина Центар и Ново Сарајево	09.01.2019	14.01.2019
07.3-49.2-15/19-2	Ецоплан д.о.о. Мостар	Обавијест о непрофесионалном коришћењу Одлуке за Конак у Сарајеву и захтјев за исправку пропуста	21.01.2019	21.01.2019
10-49.2-15/19-3	Парламентарна скупштина БиХ, Институција омбудсмена за људска права БиХ, Сарајево	Информација о захтјевима за приступ информацијама на основу ЗОСПИ-ја, у периоду од 01.06. до 31.12.2018. године	24.01.2019	24.01.2019
12-49.2-15/19-4	Lenoie Ruesch, Универзитет у Берну, Швајцарска	Захтјев за доставу документације (техничка документација; фотографска грађа; споменичка збирка; књиге; промотивни материјал) за спомен парк Враца у Сарајеву	30.01.2019	07.02.2019

Комисија за очување националних споменика

Број захтјева за документацију	Пошиљалац	Опис акта	Датум пријема	Датум рјешења
12-49.2-15/19-5	Индустријско предузеће Криваја д.о.о. у стечају, Завидовићи	Захтјев за доставу одлуке за Вилу/Управну зграду Криваја д.о.о. у стечају у Завидовићима	01.02.2019	26.04.2019
12-49.2-15/19-6	ЈУ ЗЗЗИККХИПН ТК, Семир Хаџимусић	Захтјев за доставу одлуке за Џиндијску џамију у Тузли	05.02.2019	11.02.2019
12-49.2-15/19-7	Мирза Хасан Ђеман, Сарајево	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа) за Чаршијску џамију у Стоцу	08.02.2019	27.02.2019
12-49.2-15/19-8	Емина Хоџић	Захтјев за издавање документације за турбе шејха Гаибије у Босанској Градишки	11.02.2019	17.04.2019
12-49.2-15/19-9	Сенад Цигић	Захтјев за издавање документације за зграду општине Ново Сарајево	13.02.2019	25.02.2019
12-49.2-15/19-10	Ерна Хусукић	Захтјев за издавање документације (зоне заштите, програм трајне заштите, ситуациони приказ) за Стари град Почитељ	13.02.2019	21.02.2019
12-49.2-15/19-11	Ламија Авдић	Захтјев за издавање документације (књиге) за Стари мост у Мостару	15.02.2019	20.02.2019
12-49.2-15/19-12	Мирза Хасан Ђеман	Захтјев за издавање и коришћење документације за Чаршијску џамију у Стоцу	27.02.2019	26.03.2019
07.8-49.2-15/19-13	Град Требиње, Одјељење за урбанизам	Захтјев за издавање графичких прилога за градско подручје Требиња	22.03.2019	26.03.2019
12-49.2-15/19-14	Самра Хаџихасановић	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; фотографска грађа; књиге) за електричну централу у улици Хисета у Сарајеву	22.03.2019	26.03.2019
12-49.2-15/19-15	Мериса Наздрајић	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; фотографска грађа; књиге) за Шурковића кућу у Коњицу; мост на Неретви у Јабланици; Табхана, Хаџи-Куртова џамија и Ђејван-Њехајин хамам у Мостару	26.03.2019	16.04.2019

Комисија за очување националних споменика

Број захтјева за документацију	Пошиљалац	Опис акта	Датум пријема	Датум рјешења
12-49.2-15/19-16	Ецоплан, Анђелка Војводић	Захтјев за издавање документације за Дом оружаних снага БиХ у Сарајеву	28.03.2019	04.04.2019
12-49.2-15/19-17	Мерима Бечић, Сарајево	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге) за самостан и светиште св. Анте у Сарајеву	28.03.2019	08.04.2019
12-49.2-15/19-18	Ламија Вараки, Сарајево	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге) за Хаџи Синанову текију у Сарајеву	01.04.2019	26.04.2019
12-49.2-15/19-19	ЈУ Прва гимназија Сарајево	Захтјев за издавање пројектне документације за Прву гимназију у Сарајеву	01.04.2019	02.04.2019
12-49.2-15/19-20	Амелла Махак, Турска	Захтјев за издавање документације на енглеском језику за Сврзину кућу, Пашагића кућу, Омербегову кућу, Муслибеговића кућу, куће у Бањој Луци и Травнику	12.04.2019	19.04.2019
12-49.2-15/19-21	Амила Врабац	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге) за Фрањевачки самостан и музеј у Фојници	16.04.2019	25.04.2019
07.3-49.2-15/19-22	Боргогно Роберто, Тренето	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге) за жељезничку станицу на Илици	22.04.2019	22.04.2019
12-49.2-15/19-23	Лејла Кахровић Ханџић	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге) за Партизанско гробље у Мостару	24.04.2019	29.04.2019
03-49.2-15/19-24	Српска православна црквена општина Коњицка	Захтјев за доставу одлуке за Православну цркву св. Апостола Петра и Павла у Борцима, Коњиц	09.05.2019	10.05.2019
12-49.2-15/19-25	Сенад Шехомеровић	Захтјев за издавање документације (фотографска грађа) за споменике са подручја Сребренице	15.05.2019	20.05.2019
12-49.2-15/19-26	Џемал Шкребо, Сарајево	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге) за 12 споменика са подручја Мостара, Гацка, Коњица, Требиња, Невесиња и Билеће	21.05.2019	24.05.2019

Комисија за очување националних споменика

Број захтјева за документацију	Пошиљалац	Опис акта	Датум пријема	Датум рјешења
12-49.2-15/19-27	Нермина Бедак, Сарајево	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге) за Сахат кулу и Ферхад-бегову џамију у Тешњу	21.05.2019	29.05.2019
12-49.2-15/19-28	Џемал Салкунић, Сарајево	Захтјев за издавање документације за Дом оружаних снага БиХ у Сарајеву	21.05.2019	20.06.2019
12-49.2-15/19-29	Земаљски музеј у Сарајеву, Емина Бахтановић	Захтјев за доставу одлуке за Земаљски музеј у Сарајеву	27.05.2019	28.05.2019
12-49.2-15/19-30	Ивана Грујић	Захтјев за доставу одлуке о проглашењу историјског подручја града Требиња	18.06.2019	18.06.2019
12-49.2-15/19-31	Уредници Википедије на српском језику	Захтјев за кориштење документације Комисије за израду енциклопедије	26.06.2019	Није одговорено (на усаглашавању од 19.07.2019)
12-49.2-15/19-32	Завод за планирање развоја КС	Захтјев за доставу одлуке за Штросмајерову улицу у Сарајеву	05.07.2019	Није одговорено
09-49.2-15/19-33	Општина Вишеград, Одјелјење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Захтјев за доставу одлуке за некрополу са стећцима на локалитету Мраморје у засеоку Раонићи, Каоштице, Вишеград	08.07.2019	16.07.2019
12-49.2-15/19-34	Елвир Дурановић	Захтјев за доставу документације за вакуф Али-деде Искендера у Скендер Вакуфу	12.07.2019	16.07.2019
12-49.2-15/19-35	ЈУ ЗЗЗИККХИПН ТК	Захтјев за доставу одлука за 5 споменика са подручја града Тузле	18.07.2019	23.07.2019
12-49.2-15/19-36	Шевкет Побрић	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге; промотивни материјал) за надгробне споменике са подручја Херцеговине	23.07.2019	29.07.2019
12-49.2-15/19-37	Лејла Бушатлић	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге; промотивни материјал) за Муслибеговића кућу у Мостару	26.07.2019	30.07.2019

Комисија за очување националних споменика

Број захтјева за документацију	Пошиљалац	Опис акта	Датум пријема	Датум рјешења
12-49.2-15/19-38	Јелена Сеферовић, Загреб	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге; промотивни материјал) за Хастахану у Сарајеву	31.07.2019	02.08.2019
12-49.2-15/19-39	Лејла Кахровић Ханџић	Захтјев за доставу списка 79 добара насталих у 20. вијеку	19.08.2019	22.08.2019
12-49.2-15/19-40	Ајла Бајрамовић	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге; промотивни материјал) за Вијећницу у Брчком, Кучукалића кућу и Шарену џамију у Тузли	19.08.2019	19.08.2019
03-49.2-15/19-41	Аријана Муса	Захтјев за издавање документације за село Лукомир	28.08.2019	28.08.2019
12-49.2-15/19-42	Удружење грађана село Лукомир, Недим Маслеша	Захтјев за доставу одлуке за село Лукомир	29.08.2019	29.08.2019
12-49.2-15/19-43	Меџлис ИЗ Ливно	Захтјев за издавање одлуке на енглеском језику за 7 споменика са подручја општине Ливно	09.09.2019	12.09.2019
03-49.2-15/19-44	Адис Рибих, адвокат, Травник	Захтјев за издавање одлуке за Фетхија џамију у Јајцу	09.09.2019	10.09.2019
12-49.2-15/19-45	Мишо Капетановић, Универзитет у Сент Галену	Захтјев за издавање документације за споменик Револуције у Корчаници, општина Сански Мост	19.09.2019	23.09.2019
12-49.2-15/19-46	Лејла Диздаревић	Захтјев за доставу документације за Бијелу табију, касарну Јајце, Иса-бегову текију, вилу Мандић, Ат мејдан и Конак у Сарајеву	01.10.2019	18.12.2019
07.8-49.2-15/19-47	"Енова" д.о.о. Сарајево	Захтјев за давање информације о локалитетима и броју националних споменика у Кантону Сарајево	08.10.2019	13.12.2019
12-49.2-15/19-48	Анеса Месић	Захтјев за издавање документације за Стари град Бобовац	10.10.2019	11.10.2019
12-49.2-15/19-49	Институт за грађевинарство "ИГ", Бања Лука	Захтјев за издавање документације за споменике са подручја Брчко дистрикта	23.10.2019	04.11.2019

Комисија за очување националних споменика

Број захтјева за документацију	Пошиљалац	Опис акта	Датум пријема	Датум рјешења
12-49.2-15/19-50	Томас Јацек Лис, Пољска	Захтјев за издавање документације за вилу Мандић у Сарајеву	05.11.2019	13.11.2019
12-49.2-15/19-51	Ена Тахировић, Сарајево	Захтјев за издавање документације за нацрте фасада цркве св. Ћирила и Метода у Сарајеву	05.11.2019	13.11.2019
12-49.2-15/19-52	Јасмина Хоџић	Захтјев за издавање документације за кино Аполо у Сарајеву	11.11.2019	08.11.2019
12-49.2-15/19-53	Завод за планирање КС	Захтјев за издавање документације за споменике са подручја Кантона Сарајево	14.11.2019	12.12.2019
12-49.2-15/19-54	Емина Алић	Захтјев за издавање документације за зграду некадашње Синагоге у Зеници	15.11.2019	21.12.2019
12-49.2-15/19-55	Ламија Хоџић, Сарајево	Захтјев за издавање документације за Кулу на Бистрику (астрономски опсерваториј на Требевићу), Сарајево	19.11.2019	Нема тражене документације
12-49.2-15/19-56	Урбис Центар д.о.о. Бања Лука	Захтјев за доставу података покретних и непокретних добара за урбани дио града Бања Луке	26.11.2019	У изради
09-49.2-15/19-57	Друштво за заштиту културно-повијесних и природних вриједности "Крешево", Крешево	Захтјев за приступ информацијама на основу ЗОСПИ-ја, у вези са Пројектом за ограничена археолошка истраживања средњовјековне некрополе Поље код Пашкине кафане у Крешеву	02.12.2019	18.12.2019
12-49.2-15/19-58	Министарство gospodarства и просторног уређења Посавине	Захтјев за доставу одлука на простору Орашје, Оџак и Домаљевац	02.12.2019	09.12.2019
12-49.2-15/19-59	Азра Дураковић	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге; промотивни материјал) за Башчаршијску џамију у Сарајеву	04.12.2019	12.12.2019
09-49.2-15/19-60	Друштво за заштиту културно-повијесних и природних вриједности "Крешево", Крешево	Захтјев за приступ информацијама на основу ЗОСПИ-ја, у вези са апликацијом за проглашење некрополе са стећцима Поље код Пашкине кафане у Крешеву	10.12.2019	18.12.2019

Комисија за очување националних споменика

Број захтјева за документацију	Пошиљалац	Опис акта	Датум пријема	Датум рјешења
07.7-49.2-15/19-61	"Енова" д.о.о. Сарајево	Захтјев за давање информације о споменицима на локалитетима Врело Босне и Бентбаша, Сарајево	10.12.2019	13.12.2019
07.1-49.2-15/19-62	ФМПУ	Захтјев за доставу одлуке за Штросмајерову улицу у Сарајеву	16.12.2019	25.12.2019
12-49.2-15/19-63	Елвир Дурановић	Захтјев за увид у документацију за Фетхију-Султан Сулејманову џамију у Јајцу	19.12.2019	25.12.2019
12-49.2-15/19-64	Алије Фатма Матаруце	Захтјев за издавање документације (техничка документација; фотографска грађа; књиге; промотивни материјал) за Сарајевску чаршију из аустроугарског периода	19.12.2019	19.12.2019
12-49.2-15/19-65	Емир Фејзић, Сарајево	Захтјев за издавање Годишњака Комисије бр. 1-5	27.12.2019	27.12.2019

Прилог 15: Стручно усавршавање запослених у 2019. години

Име и презиме	Врста стручног усавршавања (назив конференције, семинара, радионице и др.)	Организатор АДС
Мр. Мирзах Фочо	Финансијско управљање и контрола, Сарајево, у организацији Централне хармонизацијске јединице, Сарајево 31.10.19.	НЕ
	<i>Coaching</i> стил руковођења, Сарајево 26.11.19.	ДА
	Финансијско управљање и контрола – модул 4, у организацији Централне хармонизацијске јединице, Сарајево 23.12.19.	НЕ
Мирела М. Хандан	Ефектно преговарање, Сарајево 07.11.19.	ДА
Бранка Мекић	Е-консултације (обука за координатора, замјеника координатора и водитеља консултација), Сарајево 24.04.19.	ДА
	Приоритетни задаци менаџера обуке у институцијама БиХ, Сарајево 07.11.19.	ДА
Орјана Ленаси	Увођење оквира компетенција у процес запошљавања државних службеника у институције БиХ, Сарајево 05.12.19.	ДА
Мр. Амра Ш.Лого	<i>Effective Legal Writing, webinar</i> , 16.-20.12.19.	ДА
Тарик Јазвин	Процена стања природе и управљања природним ресурсима у Босни и Херцеговини, у организацији Федералног министарства околиша и туризма и Центра за екологију и природне ресурсе „Академик Сулејман Реџић“ Универзитета у Сарајеву, 17.10.19.	НЕ
Аида Бичакчић	Дисциплински поступак у органима управе, Сарајево 30.10.19.	ДА
	Управљање конфликтима, 08.11.19.	ДА
	Сексуално узнемиравање, 18.11.19.	ДА
Инка Першић	Међународни програм размјене: <i>“International Visitors Leadership Program”</i> , у организацији Амбасаде САД у БиХ, 05.-24.08.19. у САД	НЕ
Алмедина Салихагић	Интерна комуникација, Сарајево, 13.09.19.	ДА
	Сарадња и умрежавање: Нови почетак, у организацији Друштва библиотекара ФБиХ, Маглај 13.03.19.	НЕ
	Хортикултурне е-библиотеке (<i>Statement of Accomplishment a course range – Green 4.0</i>), Маглај 13.03.19.	НЕ
	Превентивна заштита у музејским збиркама, у организацији Асоцијације информацијских стручњака – библиотекара, архивиста и музеолога, Мостар 15.11.19.	НЕ
	Иновације у библиотекарству – какву библиотеку желимо“, Асоцијација БАМ, Сарајево, 21.10.19.	НЕ

Име и презиме	Врста стручног усавршавања (назив конференције, семинара, радионице и др.)	Организатор АДС
Дамир Бачвић	ITIL FOUNDATION, у организацији Microsofta, Сарајево, 12-14.02.19.	НЕ
	Управљање ризицима у јавној управи, Сарајево 25.02.19.	ДА
	ITIL FOUNDATION Certificate in IT Service Management (у организацији Microsofta), положио 03.05.19.	НЕ
	Office 365 Security and Compliance, Сарајево 17.-19.09.19.	НЕ
	Windows Server 2019: New Features and Upgrade, Сарајево, 22.-24.10.19.	НЕ
	English Grammar in Practice (webinar) 09-13.12.19.	ДА
Милка Грујић-Зековић	Курс о запошљавању државних службеника у институције БиХ (webinar), 07.11.19.	ДА
	Увођење оквира компетенција у процес запошљавања државних службеника у институције БиХ, Сарајево 05.12.19.	ДА
Нермина Каткић	"International workshop for GLOCAL user requirements for disaster risk reduction and heritage, у организацији УНЕСКО канцеларије у Венецији, 05. и 06.12.19. Венеција, Италија	НЕ
Маја Туркић Дервишевић	Финансијско управљање и контрола - основе, примјена, пракса, у организацији Пословно-едукативног центра „Квентум“, Златибор, 27-29.03.19.	НЕ
Дајана Кукобат	Финансијско управљање и контрола - основе, примјена, пракса, у организацији Пословно-едукативног центра „Квентум“, Златибор, 27-29.03.19.	НЕ